Nr. 56 Sobota 25 Lutego 1939 r. Rocznik XLVI.

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 60, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Zagadkowa tragedia w pobliżu Azorów

Tajemnicze sygnały S.O.S.

o stopedowaniu tajemniczego statku przez tajemniczą łódź podwodną

W związku z sygnałami S.O.S., odebranymi przez statek „Pecc", który miał być trafiony torpedą, wystrzeloną z nieznanej łodzi podwodnej (pisaliśmy o tym), Radio Marine Corp. komunikuje, że parowiec transatlantycki „Empress of Australia" i transportowiec grecki „Mount Belion" spieszą z pomocą na miejsce, wskazane przez radiodepeszę z „Pecc". Przed wieczorem ta sama stacja amerykańska odebrała depeszę, wymienione pomiędzy stacją holenderską i pewnym statkiem holenderskim, w których litery „Pecc" zostały kilkakrotnie wymienione. Wobec słabego odbioru, sens depeszy nie został ustalony. Wieczorem ta sama radiostacja otrzymała wiadomości z pokładu „Empress of Australia", że transatlantyk przybył na miejsce, wskazane przez tajemnicze wezwania S.O.S., lecz nie znalazł tam ani statku, ani śladów, które wskazywałyby na katastrofę. Poszukiwania trwają nadal.

Radioamator z Buffalo w stanie New York, który odebrał sygnały S. O. S., nadane przez statek storpedowany przez nieznaną łódź podwodną w pobliżu Azorów, utrzymuje, że sygnał rozpoznawczy „Pecc" zarejestrowany jest w księdze kodów dla operatorów radiowych amatorów, jako sygnał wywoławczy małego statku holenderskiego „Flandria". Ze strony urzędowej stwierdzają jednak, że „Flandria" nie posiada radiostacji nadawczej, a więc nie mogła nadawać sygnałów.

„Empress of Australia" ani też grecki frachtowiec „Mount Pelion" nie odnalazły mimo dalszych poszukiwań śladów storpedowanego statku. Warunki atmosferyczne na Atlantyku są znakomite, widział ność doskonała. Oba statki przeszukały w ciągu nocy i poranka wielką przestrzeń bez rezultatu. Według wiadomości z Horta na Azorach, statki, które przybyły do portu w piątek, spotkały na południe od wyspy Fayal dwie łodzie podwodne nieznanej przynależności państwowej, ale nie słyszano tam nic o zatopieniu statku. (PAT)

Hr. Ciano wyjechał do Warszawy

Agencja Stefani donosi: Minister spraw zagranicznych hr. Ciano udał się wczoraj wieczorem z wizytą oficjalną do Warszawy, gdzie przybędzie 25-go bież. miesiąca.

Obecna Czechosłowacja

jest faktycznie kolonią niemiecką

Od pewnego czasu daje się zauważyć systematyczne zacieśnianie stosunków gospodarczych między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją. Forma, w jakiej się to dzieje, jest bardzo interesująca, zamiast bowiem oficjalnych, międzypaństwowych rokowań, obrano skromną drogę bezpośrednich rozmów między przedstawicielami poszczególnych gałęzi życia gospodarczego obu państw.

I tak wielkie firmy niemieckie od dłuższego już czasu prowadzą rokowania z właścicielami odpowiednich czeskich zakładów przemysłowych i instytucyj w sprawie fuzji odnośnych przedsiębiorstw czeskich z niemieckimi. Między innymi, przed kilku dniami doszło do połączena czeskiego Towarzystwa Ubezpieczeniowego z analogicznym wielkim towarzyrzystwem niemieckim. W najbliższym czasie dojść ma do fuzji największych zakładów fotochemicznych w Czechosłowacji z niemieckimi firmami. Jednocześnie zamierzone jest przeprowadzenie komasacji mniejszych czeskich przedsiębiorstw w spółki akcyjne, aby w ten sposób uprościć proces zacieśnienia stosunków gospodarczych czechosłowacko - niemieckich.

Miasto pod wodą

Miasto Middlesbore w Ameryce zostało dosłownie zalane przez wodę. Miasto leży nawet daleko od rzeki w dolinie, ale padające od pewnego czasu ulewne deszcze spowodowały zebranie się w okolicy wielkich mas wody, które pewnego dnia runęły na miasto zalewając wszystkie ulice. Wysokość wody dochodziła do 1.65 mtr.

Japonia zaniepokojona

falą zamachów terrorystycznych w Chinach

Wiceadmirał Kanazawa oświadczył na konferencji prasowej, w związku z ostatnimi wypadkami w Szanghaju, że terroryści podjęli ożywioną akcję, mającą na celu stłumienie rozszerzających się w całych Chinach nastrojów pokojowych (?). Terroryści zmierzają poza tym do zacieśnienia współpracy Koumintangu z komunistami (?) i do wywołania powikłań w stosunkach z Anglią i innymi państwami. Japońska marynarka, w imieniu której przemawiał wiceadmirał Kanazawa, nie przywiązuje większej wagi do oświadczeń międzynarodowej rady miejskiej Szanghaju, gdyż nie przypuszcza, aby zdolna była ona do uniemożliwienia akcji terrorystycznej, a nawet objawów zwykłego bandytyzmu.

Na polecenie japońskiego ministerium spraw zagranicznych konsul Japonii w Hongkong odwiedził brytyjskiego sekretarza kolonialnego Lockhart Smitha, któremu wyraził ubolewania Rządu japońskiego z powodu incydentu, kongu w czasie bombardowania jaki wydarzył się na granicy Hong lotniczego.

Minister spraw zagranicznych Japonii, Arita, złożył w imieniu Rządu japońskiego wyrazy ubolewania ambasadorowi W. Brytanii z powodu wypadku, jaki się zdarzył w czasie bombardowania linii kolejowej Kanton—Kaulun.

Rząd Chamberlaina

postanowił uznać gen. Franco

Dzienniki londyńskie stwierdzają, że gabinet brytyjski postanowił wczoraj natychmiast uznać de jure Rząd gen. Franco, nie stawiając żadnych warunków. Decyzja ta będzie prawdopodobnie ogłoszona w Izbie Gmin dziś, w piątek, rano. Spodziewane jest, że natychmiast wyjedzie do Burgos nowomianowany ambasador brytyjski, przy czym oprócz lorda Swintona, wymienianego parę dni temu, obecnie wysuwana jest kandydatura także lorda Wellingtona, b. wice-króla Indyj.

Tworzą państwo w państwie

W Kłajpedzie odbyło się zebranie założycieli „Frontu Pracy", zorganizowanego na rozkaz przewódcy Niemców kłajpedzkich, dr. Neumanna, według wzorów narodowo - „socjalistycznej" Rzeszy. Organizacja „frontu" została powierzona członkowi dyrektorjatu kłajpedzkiego, Monienowi. Ma ona być zakończona w dn. 1 kwietnia b. r. „Front pracy"—według „Memeler Dampfbot"—liczy już obecnie 3 tys. członków.

Zadania Sejmu Rusi

w oświetleniu źródeł oficjalnych

Źródła oficjalne Podkarpackiej Rusi podają, że wybrany Sejm będzie miał nast. zadania do zrealizowania:

1) zabezpieczyć samodzielność Rusi Podkarpackiej w ramach federacji z Czechami;

2) zatwierdzić nazwę państwową Karpackiej Ukrainy;

3) przeprowadzić reformę rolną i reformę gospodarstwa leśnego;

4) wyzyskać przyrodzone gospodarstwa kraju;

5) rozbudować przemysł państwowy, zwłaszcza aby drewno było przerabiane w kraju;

6) połączyć kraj siecią kolejową ze światem, aby umożliwić napływ turystów;

7) przeprowadzić regulację rzek, celem wykorzystania sił wodnych;

8) wydać szereg ustaw, dotyczących oświaty i gospodarstwa;

9) zabezpieczyć najbiedniejsze warstwy ludności przed głodem — roztoczyć opiekę nad starcami, dziećmi oraz niezdolnymi do pracy;

10) zaprowadzić sprawiedliwy system podatkowy, aby płacili większe podatki ci, których dochody są większe.

Walka o kalifat

Jak donosi prasa syryjska, młodzież arabska w Maroku francuskim występuje ostatnio przeciwko ekspansji intelektualnej i religijnej Egiptu w cesarstwie Szeryfa (Sułtana) marokańskiego oraz przeciw próbom ogłoszenia króla egipskiego Faruka Kalifem. Patrjoci marokańscy domagają się godności Kalifa dla swego sułtana, który nie tylko pochodzi w prostej linii od proroka Mohammeda, lecz jest już oddawna uznany w całej Afryce Północnej za „Emira al Mumi-nin" (księcia wiernych)

W ten sposób sprawa kalifatu komplikuje sytuację w świecie muzułmańskim. Zdaniem „Office Arabe", europejskie państwa muzułmańskie śledzą z żywym zainteresowaniem przebieg konfliktu.

Burza wyrzuciła łódź motorową

Na wybrzeże palestyńskie w czasie burzy wyrzucona została łódź motorowa, którą trzej młodzi Amerykanie odbywali podróż dookoła świata. Jeden z nich utonął w katastrofie, a dwuch pozostałych uratowali Arabowie. Ekspedysję swą rozpoczęli trzej Amerykanie w czerwcu r. ub. w Baltimore. Przed 7 dniami motorówka wyruszała z Aten na Cypr, burza jednak zapędziła ją na wybrzeża palestyńskie, gdzie też nastąpiła katastrofa.

Hataj

staje się prowincją turecką

Jak donoszą z Antyjochji, zgromadzenie narodowe Hataju uchwaliło jednogłośnie wniosek o wprowadzeniu w kraju w całości ustawodawstwa tureckiego. W ten sposób ustawy Republiki Tureckiej stają się ustawami Republiki Hatajskiej. Przy tej okazji zgromadzenie hatajskie wystosowało pod adresem wielkiego zgromadzenia narodowego w Ankarze telegram z wyrazami przywiązania Hataju do ojczyzny tureckiej, jak również do Prezydenta Republiki tureckiej.

Podziemne fabryki samolotów

w Szwajcarii

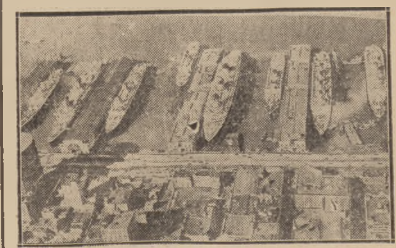
Jak donoszą z Zurychu, w najbliższym czasie ma się ukonstytuować z kapitałem zakładowym 5 mln. fr. szw. towarzystwo akcyjne „Pilatus", mające na celu fabrykację samolotów. Fabryka stanie w okolicy Burgenstock nad jeziorem Czterech Kantonów. Między innymi nowoczesnymi urządzeniami, fabryka będzie dysponowała ruchomymi halami montażowymi, które na wypadek niebezpieczeństwa będą mogły być przesunięte do podziemnych galeryj, wykutych w skale. Towarzystwo zakupiło już zagranicą licencję samolotów myśliwskich dla armji szwajcarskiej. Personel techniczny został już zaangażowany. Fabryka będzie uruchomiona jeszcze przed jesienią r. b.

Sowiecki samolot nad Finlandią

Donoszą z Helsinek: Nad terytorium Finlandii pojawił się wojskowy samolot sowiecki, który nie zwracając uwagi na strzały ostrzegawcze fińskiej straży granicznej, szybując na małej wysokości, doleciał aż do miasta Wyborga, po czym — okrążywszy je — powrócił do Sowietów.

Spotkanie transatlantyckich olbrzymów

w Nowym Jorku

W porcie nowojorskim nastąpiło przypadkowe „spotkanie" dziesięciu olbrzymów transatlantyckich, liczących razem około 400.000 ton. Stoją m. in. „Normandie", „Britanic", „Aquitania", „Colombus", „Bremen", „Conte di Savoia", „Du Grasse" i „Hamburg".

Rada Miejska Krakowa nie wybrała Zarządu miasta

z powodu braku większości

P.P.S. wysunęła kandydaturę tow. Z. Żuławskiego na prezydenta

W środę w Krakowie odbyło się posiedzenie nowowybranej Rady Miejskiej przy obecności 70 radnych. Brakuje dwóch radnych P. P. S., a mianowicie: tow. Cekiery, który od paru miesięcy siedzi w więzieniu, oraz tow. Seidla, który choruje.

Jak wiadomo P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe mają w Radzie Miejskiej 24 radnych (na posiedzeniu było więc 22); Bund — 2 radnych; „Blok Katolicki" (Ozon i Stronnictwo Pracy) — 23 radnych; Stronnictwo Narodowe — 12 radnych; sjoniści — 10 radnych, kombatanci żydowscy — 1 radnego.

Po przemówieniu wiceprezydenta Klimeckiego, zagajającego posiedzenie, Rada Miejska uczciła pamięć Piusa XI.

Radny Pigoń ze Stronnictwa Narodowego wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci Romana Dmowskiego. W czasie przemówienia część radnych opuściła salę.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa uposażeń członków Zarządu Miejskiego. Zgodnie z wnioskiem P. P. S. uchwalono, aby członkowie Zarządu Miejskiego nie pobierali dodatkowych poborów.

Przystąpiono do tajnego posiedzenia celem dokonania wyborów Zarządu Miasta.

Na przewodniczącego tajnego posiedzenia zgłoszono dwie kandydatury: tow. BOCIANA i p. Jakubowskiego z O. Z. N. Obie kandydatury otrzymały po 35 głosów. Nastąpiło losowanie: los padł na tow. Bociana, który został przewodniczącym.

O. Z. N. oświadczył, że wobec oblicza Rady Miejskiej nie stawia swoich kandydatów.

KLUB P. P. S. I KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH ZGŁOSIŁ NA PREZYDENTA MIASTA KANDYDATURĘ TOW. ZYGMUNTA ŻUŁAWSKIEGO.

W głosowaniu za kandydaturą tow. ŻUŁAWSKIEGO padło 29 głosów i złożono 6 białych kartek. Radni O. Z. N. i Stronnictwa Narodowego przy głosowaniu oświadczyli, że wstrzymują się od głosowania.

Przystąpiono do wyboru jednego wice-prezydenta miasta, gdyż kadencja wice-prezydenta Klimeckiego wygaśnie za 5 lat. Kandydaturę zgłosił tylko Klub P. P. S., wysuwając tow. STANCZYKA. W głosowaniu tow. Stańczyk otrzymał 31 głosów i 4 białe kartki. Radni O. Z. N. i Stronnictwa Narodowego nie głosowali.

Wobec braku kwalifikowanej większości nie wybrano ani prezydenta ani wiceprezydenta.

Przystąpiono do wyboru ławników.

Z ramienia P. P. S. ławnikami zostali: tow tow. BATOR (na miejsce jego do Rady Miejskiej wchodzi tow. WROŃSKI, sekretarz Zw. Metalowców); dr. PAJDAK i M. BOBROWSKI.

Z O. Z. N. ławnikami zostali pp. Cietkiewicz, Bogdanowski, Kabaciński; ze Stronnictwa Narodowego — p. Jelonkiewicz; z klubu żydowskiego — p. Zimmerman.

Następne posiedzenie Rady Miejskiej odbyć się ma w ciągu 14 dni.

Daladier głosi wolę pokoju

W czasie obiadu wydanego z okazji rocznicy urodzin Waszyngtona, premier Daladier wygłosił przemówienie, w którym złożył hołd pamięci wielkiego męża Stanów Zjedn. w imieniu narodu francuskiego. Mówiąc o przyjaźni, jaką żywi naród francuski dla narodu amerykańskiego premier podkreślił, że oba narody łączy zdecydowana wola pokojowa. Nasze umiłowanie pokoju nie jest jednak oznaką słabości. W świecie wstrząśniętym niepokojami musimy być czujni, by móc w każdej chwili odeprzeć każde natarcie i stawić czoło każdej groźbie. Francja, kończył swe przemówienie Daladier, zdecydowana jest nadal brać udział w każdym lojalnym dziele ograniczania a nawet redukcji zbrojeń, będącej pod skuteczną kontrolą i w duchu wzajemnej lojalności.

„Skończyć z polityką odwrotu i pokoju za wszelką cenę"

Gwałtowna mowa sen. Pittmana

21 lutego przewodniczący komisji zagranicznej Senatu, Pittman, wygłosił przemówienie radiowe, w którym wezwał DO POPARCIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ PREZ. ROOSEVELTA.

Przemówienie sen. Pittmana miało w niektórych ustępach charakter bardzo gwałtowny.

„Niema co ukrywać przed światem — mówił sen. Pittman — że Niemcy, Włochy i Japonia zdążają do wszechstronnego przygotowania się, celem zrealizowania swych wielkich planów, polegających na zdobyciu władzy nad Europą, Azją i południową Ameryką.

MY, AMERYKANIE, MUSIMY SKOŃCZYĆ Z POLITYKĄ ODWROTU BEZ WALKI I POKOJU ZA WSZELKĄ CENĘ.

Obywatele Stanów Zjednoczonych nie obawiają się walk o obszary nadbrzeżne, a nadto o wolność i zasady moralne całej ludzkości".

Expose premiera Teleky

Premier Teleky wygłosił w Izbie Niższej z okazji przedstawienia nowego Rządu expose, w którym raz jeszcze stwierdził z całą stanowczością, że program jego jest identycznym z programem Rządu poprzedniego zarówno w dziedzinie polityki wewnętrznej, jak i zagranicznej. „W dążności do utrzymania pokoju — opieramy się na osi Rzym — Berlin, pamiętając zawsze, że nazwiska Hitlera i Mussoliniego zapisały się w historii Węgier".

Nasza przyjaźń z Polską — mówił premier — jest rzeczywistością polityczną, nie wymagającą żadnej motywacji, i stanowi podstawowy czynnik koncepcyj węgierskiej polityki zagranicznej.

Następnie premier omówił wysiłki, podjęte przez Węgry w celu stworzenia jak najlepszej atmosfery pomiędzy państwami naddunajskimi. Chodzi tu przede wszystkim o doniosłą kwestię mniejszości.

„Legioniści włoscy do dyspozycji gen. Franco

aż do ostatecznego zwycięstwa"

Gen. Franco wysłał do Mussoliniego następującą depeszę:

„Po zakończeniu kampanii katalońskiej odbyłem w Barcelonie PRZEGLĄD ARMII ZWYCIĘSKIEJ, KTÓREJ CZĘŚCIĄ SĄ ZNAKOMITE ODDZIAŁY LEGIONISTÓW WŁOSKICH.

Podczas przemarszu tych okrytych chwałą wojsk naród hiszpański wznosił okrzyki na cześć Włoch i ich wodza.

Do entuzjastycznych pozdrowień armii hiszpańskiej dla swych kolegów włoskich dołączam moje najlepsze pozdrowienia".

Mussolini odpowiedział:

„Dziękuję Panu za zaszczyt, który doznali legioniści włoscy, defilując przed Panem w Barcelonie, odzyskanej dla wielkiej i wolnej Hiszpanii.

Przesyłam Panu najserdeczniejsze ukłony wraz z zapewnieniem, że legioniści włoscy stoją do pańskiej dyspozycji aż do ostatecznego zwycięstwa".

Przesilenie w Syrii trwa

Mazhar Pasza Raslane, który czynił usiłowania utworzenia nowego Rządu w Syrii, zrzekł się swej misji. Rozmowy, jakie przeprowadził, nie zakończyły się pomyślnym wynikiem. Niepowodzenie usiłowań stworzenia gabinetu bloku nacjonalistycznego pozwala przypuszczać, iż przyszły Rząd będzie rządem fachowym.

Według ostatnich wiadomości, Prezydent Republiki powierzył b. ministrowi Leufti Haffarowi misję utworzenia gabinetu.

Chamberlain marzy o konferencji rozbrojeniowej

Premier Chamberlain wygłosił w środę wieczorem w Blackburn przemówienie, w którym podkreślił swą wiarę w potęgę W. Brytanii i wyraził gorące pragnienie, aby jak najszybciej powstały warunki, umożliwiające zwołanie powszechnej konferencji rozbrojeniowej. Mówca przytoczył wymowne liczby, świadczące o postępie dozbrojenia W. Brytanii, co pozwala stawić czoło wszelkiej ewentualności i to niezależnie od udziału Dominiów, który nastąpi w razie konieczności.

Interpelacja w sprawie obrazy narodu polskiego w Gdańsku

Pos. Dudziński zgłosił interpelację do p. Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie obrazy Narodu Polskiego przez Gdańszczan. Interpelacja brzmi:

Dnia 12 lutego b. r. grupa studentów Polaków udała się do Cafe Langfuhr na t. zw. „Hausball". Studenci gdańscy, zobaczywszy na sali Polaków, wywiesili czym prędzej na drzwiach wejściowych kartę z napisem: „Hunden und Polen ist der Zutritt verboten". Nie jest to wypadek wyjątkowy obrazy godności Narodu Polskiego przez tuczących się na polskim organizmie gospodarczym gdańszczan.

Oddawna już toczy się między polskim środowiskiem w Gdańsku a Danziger Deutsche Studentenschaft spór na tle słynnej deklaracji niemieckich studentów z r. 1933, uznającej Polaków za niezdolnych do dawania satysfakcji honorowej, ponieważ Niemiec — nad-człowiek nie może traktować honorowo z Polakiem.

Walka ta w ostatnich czasach przybrała na sile. Co raz częściej studenci Polacy spotykają się na terenie politechniki gdańskiej z prowokacjami studentów Niemców, obrażających godność narodową Polaków.

Ostatni występ gdańskich smarkaczy, których władze politechniki nie chcą, czy nie potrafią powstrzymać od prowokowania Narodu, z którego łaski żyją, przebrał miarę i domaga się zdecydowanej reakcji ze strony polskich czynników oficjalnych.

Zapytuję przeto Pana Ministra:

Co pan Minister zamierza zrobić, aby Polacy w Gdańsku otrzymali satysfakcję za ostatnią zniewagę, jak również, ażeby tego rodzaju fakty nie powtórzyły się więcej.

Zebranie S.D.P. w Gdańsku

Na walnym zebraniu Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Gdańsku wybrano nowy zarząd. Prezesem został ponownie red. Henryk Sonenburg.

W „Trzeciej" Rzeszy

Robotnikowi nie wolno przenosić się do innego zakładu

Marszałek Goering wydał zarządzenie, mające na celu przeciwdziałanie przenoszeniu się robotników z jednego zakładu przemysłowego do innego. Zarządzenie motywowane jest brakiem rąk roboczych w Niemczech, które to zjawisko nakazuje możliwie najbardziej oszczędne wykorzystanie istniejących wykwalifikowanych sił. (PAT).

Drzewo na wagę złota

PAT. donosi z Berlina:

Pełnomocnik dla planu czteroletniego wydał rozporządzenie, zobowiązujące wszystkie instytucje do najskrupulatniejszego czuwania nad racjonalnym i oszczędnym zużyciem drzewa. Nad sposobem zużycia drzewa czuwać będą ponad to wszystkie urzędy budowlane i policyjne.

Niemcy zamykają filie Baty

Władze niemieckie zabroniły czeskiej fabryce Bata uruchomienia na byłych terytoriach czechosłowackich, przyłączonych do Niemiec, kilkunastu filii tego przedsiębiorstwa, które swego czasu uległy zamknięciu.

Hr. Ciano jedzie do Polski

Odjazd włoskiego Min. spraw zagr. hr. Ciano do Warszawy nastąpi w czwartek wieczorem.

Blum nie jedzie do Ameryki

Agencja Havasa komunikuje, iż wiadomość o mającym nastąpić w bliskiej przyszłości wyjeździe tow. Bluma do Ameryki, nie potwierdza się.

„Morska Wola"

W środę w porcie gdyńskim odbyła się uroczystość podniesienia bandery polskiej na nowozakupionym przez L. Z. Gdynia-Ameryka motorowcu frachtowym „Rio Negro", który otrzymał nazwę „Morska Wola".

Porozumienie bałkańskie

Na zakończenie prac konferencji porozumienia bałkańskiego ogłoszony został komunikat oficjalny.

Członkowie stałej rady porozumienia, po rozważeniu sytuacji międzynarodowej spraw, dotyczących bezpośrednio interesów państw Ententy bałkańskiej — głosi komunikat — stwierdzili jednomyślność poglądów na politykę, prowadzoną przez porozumienie bałkańskie, ściśle związanych z ideałem pokoju.

Konferencja państw północnych

Na odbytej w Helsinkach od 20 do 22 b. m. konferencji ministrowie spraw zagranicznych Danii, Finlandii, Norwegii i Szwecji dokonali wymiany poglądów na ogólne sprawy polityczne i zagadnienia, wspólnie interesujące kraje północne.

Opowieści drutów telegraficznych

STORPEDOWANIE OKRĘTU ANGIELSKIEGO.

Reuter donosi, że ze statku „Pere" otrzymano wiadomość radiową, iż niemiecka łódź podwodna storpedowała go w odległości 200 mil na południe od wysp Azorskich.

ŁODZIE PODWODNE ZERWAŁY SIĘ Z KOTWIC.

Dwie brytyjskie łodzie podwodne „Sunfish" i „Sterlet", należące do 5-ej flotyli w Portsmucie, zerwały się z kotwic skutkiem huraganu i wyrzucone zostały na mieliznę. Po upływie pięciu godzin „Sterlet" sprowadzony został na wodę, podczas gdy „Sunfish" dotychczas znajduje się na mieliźnie. W akcji ratowniczej „Sunfisha" bierze udział kilka okrętów wojennych.

KATASTROFA KOLEJOWA.

W okolicy Glasgowa nastąpiło wykolejenie pociągu, którym jechało kilkaset osób, przeważnie udających się na zawody piłki nożnej w Parkhead. Jedna osoba została zabita, a 32 odniosły ciężkie rany.

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW

Prenumeratę naszego wydawnictwa zamawiać można w dowolnym dniu. Opłata miesięczna z doręczeniem do domu w Warszawie lub przesyłką przez pocztę **wynosi zł. 2.50**

Przy zamawianiu pisma i przekazywaniu wpłat, prosimy o podawanie czytelnych i dokładnych adresów dla uniknięcia opóźnień w ekspedycji.

Administracja

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Z DNIA

MECZ Z LITWĄ DOCHODZĄ DO SKUTKU.

PZLA otrzymał już zasadniczą zgodę od Związku łotewskiego na mecz Polska — Litwa, wzgl. Warszawa — Kowno 10 — 11 czerwca w Warszawie. Ze swej strony PZLA zaproponował rozegranie zawodów o pełnym programie.

Mistrz piłkarski Litwy „Stiprek" przyjeżdża w maju b. r. do Polski, gdzie rozegra szereg spotkań towarzyskich. Klub litewski wystąpi prawdopodobnie w Warszawie (przeciwko Polonii), Łodzi (Union Touring), Poznaniu (Warta), Lwowie (Pogoń) i Wilnie. Drużyna mistrza Litwy przybędzie do Polski około 25 maja i zabawi do 10 czerwca.

Czołowa drużyna litewska (koszykówki męskiej JSO) Jauna Lietuvin Sporto Organizacija) prowadzi pertraktacje z klubami polskimi o przyjazd do Polski na szereg spotkań towarzyskich. Koszykarze litewscy pragną rozegrać w czasie od 10 do 15 marca b. r. kilka spotkań w Warszawie, Krakowie i Poznaniu.

AKADEMICKIE ZIMOWE IGRZYSKA

Przy pięknej słonecznej pogodzie i dobrych warunkach śniegowych rozegrano sztafetę 5 x 8 km. w ramach 6-ch akademickich igrzysk zimowych. Nadmieniamy, że w konkurencji tej nie startowały sztafety Niemiec i Polski.

Od startu prowadzili Finnowie przed Norwegami, Szwedami i Francuzami. Kolejność ta nie uległa zmianie aż do mety, jedynie po czwartej zmianie Francuzi zrezygnowali z dalszej walki.

Tytuł mistrza akademickiego zdobyła Finlandia w czasie 1:46:38 godz. przed Norwegią 1:51:54 godz.

BOKS

PRZYGOTOWANIA NA ŚLĄSKU DO MISTRZOSTW BOKSERSKICH POLSKI.

Polski Związek Bokserski postanowił — jak wiadomo — zorganizować tegoroczne mistrzostwa indywidualne Polski na Śląsku. Śląsk, na którego terenie nie było ostatnio żadnej poważniejszej imprezy bokserskiej, przygotowuje się już obecnie jak najstaranniej do przeprowadzenia tej imprezy. W tym celu utworzono specjalny komitet, który zajmie się organizacją mistrzostw.

Mistrzostwa te odbędą się 1 i 2 kwietnia w Katowicach w hali wystawowej w Parku Kościuszki, mogącej pomieścić przeszło 5.000 widzów. W obecnej chwili czynione są już pierwsze przygotowania celem zainstalowania trybun itp.

Organizatorzy spodziewają się na finałowych rozgrywkach wielkiej frekwencji publiczności, do czego przyczynić się ma uruchomienie pociągów popularnych z Warszawy, Poznania, Krakowa, Rybnika i Tarnowskich Gór.

TENIS

KŁÓTNIA WŚRÓD ZAWODOWYCH TENISISTÓW.

Zawodowy tenis amerykański ma swoją sensację, którą jest spór pomiędzy dwiema grupami zawodowców tenisowych — grupą Tildena z zespołem Vinesa.

W swoim czasie projektowano, aby w marcu b. r. zorganizować wielki turniej tenisowy przy udziale uczestników obu wymienionych grup.

W toku pertraktacyj wybuchł spór o wysokość honorariów, w wyniku którego plan zorganizowania wspólnego turnieju upadł.

Wobec powyższego każda z grup organizuje własny turniej. Grupa Tildena rozegra swoje zawody w hali londyńskiej od dnia 22 marca przy udziale: Jana Koželucha, Nüssleina, Palmieriego i Cocheta.

W dniach od 16 do 20 maja również w Londynie walczyć będą członkowie grupy Vinesa przy udziale tenisistów: Donalda Budge, Freda Perry oraz Vi-

Zanim nastąpi nowe starcie

Doświadczenie wojny lat 1914-18

Filip Scheidemann, jeden z przywódców Socjalnej Demokracji niemieckiej w r. 1914, przytacza w swoich pamiętnikach lapidarny aforyzm przedstawiciela Ministerstwa Wojny, wygłoszony na posiedzeniu Komisji Głównej „Reichstagu" w pamiętnych dniach sierpniowych owego pierwszego roku wojny:

„Jesteśmy przygotowani *technicznie* dwa razy lepiej, niż Francja, pięć razy lepiej, niż Rosja, [illegible] razy lepiej, niż Anglia".

To była prawda. Triumfalny niemal marsz armij niemieckich poprzez Belgię prawie do wrót Paryża *potwierdził* słuszność tezy, że Niemcy cesarskie przygotowały kampanię z imponującą dokładnością techniczną. *Błąd w rachunku* dotyczył... „imponderabiliów". — Sztab gen. v. Moltke nie liczył się z aż *takim* oporem słabszej o wiele demokracji francuskiej. Sztab gen. von Moltke miał koncepcję

„wojny błyskawicznej"

Druzgocące zwycięstwo nad Francją. Zaraz później — druzgocące zwycięstwo nad „ślamazarną" Rosją. I—*pokój zwycięski*, zanim Wielka Brytania zdążyła rozprostować członki, wyrwać się z wygody codziennego dobrobytu i ruszyć w pole.

Jeden z pamiętnikarzy polskich, oficer sztabowy armii gen. von Klucka, opowiada, że *powrót do domu* na Boże Narodzenie r. 1914 uchodził podówczas w niemieckim korpusie oficerskim za pewnik bezsporny.

Koncepcja *„wojny błyskawicznej"* zawiodła. I w gruncie rzeczy z chwilą, gdy gen. Joffre wygrał bitwę nad Marną, *los wojny był już właściwie przesądzony*. Tak twierdzą pamiętniki generałów niemieckich z lat 1919 — 1921. Dopiero znacznie potem zjawiła się hitlerowska teoria, że to akurat rewolucja niemiecka „zadała cios w plecy" żołnierzom frontowym, stojącym u progu zwycięstwa. By zorientować się w *całej kłamliwości* tej „teorii" propagandowej, wystarczy przypomnieć sobie treść depeszy, wysłanej jesienią r. 1918 przez gen. Ludendorfa do ks. Maksa Badeńskiego, ostatniego kanclerza Niemiec cesarskich:

„Znużone śmiertelnie nasze armie nie mogą bronić się dłużej. Żądam *niezwłocznego* skierowania propozycyj pokojowych do Wilsona. Po upływie 24 godzin *może już być zapóźno*, bo front się załamie".

***

Ks. Maks Badeński, „liberał" i „pacyfista", potępiany surowo przez ówczesne niemieckie koła nacjonalistyczne za... brak „woli zwycięstwa", doradzał jednak — *zaczekać*. Telefonował do *Wielkiej Kwatery Głównej:*

„Tak pośpieszne zaproponowanie pokoju mogłoby być rozumiane, jako przyznanie się do katastrofy".

Gen. Ludendorff odpowiedział krótko:

„W porozumieniu z marsz. von Hindenburgiem, domagam się *niezwłocznego* przesłania propozycji pokojowej".

Książę Maks Badeński... wykonał zalecenie gen. Ludendorffa...

***

Dlaczego załamały się Niemcy Cesarskie?

Wszak rozporządzały organizacją „totalną" na terytorium, sięgającym od zachodnich departamentów Francji aż po Psków i po Rostów nad Donem. Rządziły, jak chciały Wiedniem, Budapesztem, Sofią, Konstantynopolem. Gen. Eichhorn był dyktatorem faktycznym Ukrainy, chociaż hetman Skoropadskij sprawował *oficjalnie* funkcje dyktatorskie. Zboże ukraińskie, węgiel doniecki, konie wileńskie, masło kowieńskie itd., itd. — wszystko to podlegało dyspozycji „totalizmu" gen. Ludendorffa. W Mińsku Litewskim, w Kijowie, w Bukareszcie, w Kownie, w Rydze wojska niemieckie zdobyły ilości nieobliczalne amunicji, armat, karabinów maszynowych, karabinów zwykłych,—ilości olbrzymie wszelakich zapasów wojennych.

A jednak — mimo to wszystko — *Niemcy Cesarskie załamały się.*

Dlaczego tak się stało?

Kto zawiódł? Kierownictwo wojskowe? Dyplomacja? Wytrzymałość narodu niemieckiego? *Czy jeszcze coś innego?*

Dokumenty i cyfry, ogłoszone urzędowo zaraz po wojnie oraz ogromna, jak podkreśliłem kilka już razy, literatura pamiętnikarska z tamtych czasów pozwalają nam na bezstronną i rzeczową ocenę przyczyn klęski.

Postaram się sformułować je jutro.

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Budżet Min. Poczt i Telegrafów

w Sejmie

Drugie czytanie budżetu na rok 1939/40 na plenum Sejmu dobiega końca. Trudno ustalić co jest przyczyną, czy apel p. marszałka, czy zmęczenie posłów ale od środy fala krasomówstwa zaczęła opadać. Rozpatrywanie budżetu min. Przemysłu i Handlu skończyło się o g. 9,30 wieczorem, a w czwartek z budżetem Poczt i Telegrafów załatwił się Sejm do godz. 1 popoł., co należy uważać za znaczny postęp.

Budżet Poczt i Telegrafów referował pos. *Sanojca*, podnosząc jeszcze raz sprawę wysokich opłat poczt i niskich uposażeń pracowników. Nadwyżka dochodów nad wydatkami tego resortu wynosi 26 miln., do tego jednak należy doliczyć 35 miln., przeznaczone w budżecie na wydatki inwestycyjne.

Sprawozdawca przypomina, że referent budżetu min. Komunikacji powiedział, iż Poczta wyzyskuje kolej, ale już poseł Rudnicki w dyskusji dowodził, że poczta jest znowu wyzyskiwana przez PKO.

Gdyby zapytać po kolei wszystkich referentów budżetowych, to okazało by się, iż istnieje w Rządzie wyzysk międzyministerialny. Że jednak pieniądze osiągnięte z tego wzajemnego „wyzysku" pozostają w Skarbie Państwa, to nie ma powodu do rozdzierania szat.

Pracownikom pocztowym p. Sanojca każe czekać aż „Bóg da i minister Skarbu, a także minister Poczty będą mieli więcej pieniędzy".

PRACOWNICY POCZTOWI

Bardziej poważnie do zagadnienia pracowników odniósł się pos. *Janowski*, który przyznaje, że referent poruszył sprawę pracowniczą, ale zagłuszył ją humorem i satyrą. Mówca apeluje, by w miarę zwyżki wpływów i oszczędności przyznawano niższym funkcjonariuszom dodatki po 20 i 40 zł.

Jeszcze szerzej omówił sytuację pracowników Poczty poseł *Rudnicki*, opisując położenie materialne, warunki pracy, pracę w godzinach nadliczbowych, pomoc lekarską i t. d.

Poseł Rudnicki przemówienia swego nie dokończył, gdyż przekroczył czas ustalony dla mówców i marszałek odebrał mu głos w chwili, kiedy zamierzał mówić o budżecie personalnym.

RADIO

Poseł *Dobkowski* poddał krytyce programy radiowe, pomijając jednak pewne zagadnienia, które proszą się o krytykę, a niesłusznie napadając na rzeczy nie zasługujące na to.

Inni mówcy domagali się taniego odbiornika.

Posłowie ukraińscy narzekali na brak audycji w języku ukraińskim, oraz na utrudnienia, jakie Poczta czyni prenumeratorom ukraińskim.

Po końcowym krótkim przemówieniu referenta pos. Sanojcy, który oświadczył, iż ma sumienie i [illegible], przystąpiono do budżetu Min. Sprawiedliwości, który zreferował pos. Szczepański.

Arytmetyka p. pos. Długosza

W toku rozpraw nad budżetem M. Spraw Wewn. na plenum Sejmu p. poseł Długosz (OZN.) był łaskaw oznajmić, że w przeprowadzonych dotychczas wyborach samorządowych Obóz Zjednoczenia Narodowego i grupy z nim zblokowane osiągnęły — 80 proc. mandatów. 80 procent to cyfra wysoka, znacznie wyższa nawet, niż legendarne „67 procent" — ów obiegowy argument Ozonu, po d. 6 listopada 1938 r. ukuty.

Ale skonfrontujmy te „80 procent" Z... RZECZYWISTOŚCIĄ, biorąc za podstawę wyniki wyborów samorządowych w 20 większych i mniejszych miastach polskich ze stolicą na czele. Otrzymujemy dla Ozonu:

	mandatów	*na*
Warszawa	40	100
Łódź	11	84
Poznań	19	72
Kraków	23	72
Gdynia	5	32
Borysław	3	40
Toruń	10	48
Bydgoszcz	7	48
Grudziądz	18	40
Inowrocław	4	32
Ostrów	5	24
Chełmża	2	24
Biała	9	24
Jaworzno	6	24
Oświęcim	6	24
Leszno	7	24
Krotoszyn	16	24
Wąbrzeźno	5	24
Chrzanów	12	24
Bochnia	14	24
Ogółem	222	808

t. j. = *27,47 proc.*

80 a 27,5 *to bardzo wielka różnica*... Trzeba dojść wobec tego do wniosku, że p. poseł Długosz ma bardzo bogatą wyobraźnię, podobnie jak jego klubowy kolega p. poseł Wenda, który „z całą pewnością siebie oświadczył niedawno z trybuny sejmowej, że „konsolidacja narodowa" pod egidą Ozonu „zatacza coraz szersze kręgi"... W polityce — tak się nam zdaje —fantazja nie popłaca.

Pracownicy firmy Bata budują dom wypoczynkowy

Zamiast życzeń z okazji 20-lecia pracy Prezesa Zarządu Polskiej Spółki Obuwia Bata p. A. E. Gabesama, współpracownicy sklepów zainicjowali budowę domu wypoczynkowego w górach, przeznaczonego dla personelu sklepowego.

P. Prezes Gabesam, uznając potrzebę takiego domu, zadeklarował pomoc firmy w postaci 10.000 zł.

Obliczenie strat

spowodowanych przez wypadki przy pracy

Kwartalnik angielski p. t. „Quarterly Safety Summary" podaje interesujące obliczenie, dokonane przez doradcę technicznego jednego z towarzystw ubezpieczeniowych. Wykazał on mianowicie na przykładzie analizy przeprowadzonej na 36 wypadkach przy pracy w przemyśle drzewnym, że koszty leczenia i odszkodowania stanowią zaledwie 18 proc. ogólnych strat spowodowanych przez wypadki. Wyszczególnienie tych strat „pośrednich" przedstawia się następująco: 1) czas stracony przez poszkodowanych, za który pracodawca musi zapłacić — 15 proc; 2) czas stracony przez innych pracowników — 36 proc.; 3) czas stracony przez majstrów, lub kierujących robotami w warsztacie — 25 proc.; 4) zniszczenie materiału — 4 proc.; 5) zniszczenie urządzeń lub narzędzi — 2 proc.

W omówieniu tych pozycji autor uzasadnia je przytoczeniem następujących okoliczności: ad 2) skutkiem wypadku towarzysze poszkodowanego przerywają pracę, powodowani ciekawością, sympatią, lub wreszcie chęcią okazania pomocy; ad 3) majstrowie i personel nadzorujący tracą czas na niesienie pomocy poszkodowanemu, na zbadanie przyczyny wypadku, na podjęcie zarządzeń w celu zastąpienia poszkodowanego przez innego pracownika, na dobranie tego pracownika i przyuczenie go do nowego rodzaju zajęcia, na sporządzenie odpowiedniego sprawozdania i złożenie wyjaśnień przed komisją. Punkty 4 i 5 nie wymagają bliższego omówienia. Dodać by jeszcze należało straty mogące wyniknąć z powodu opóźnienia dostawy, a co za tym idzie i zapłaty za wykonaną pracę, nie licząc ewentualnych kar konwencjonalnych. Również na rachunek strat zapisać należy okoliczność, iż poszkodowany po powrocie do pracy otrzymuje pełne wynagrodzenie, mimo, że w większości przypadków wydajność jego w pierwszych dniach jest ograniczona co najmniej o 50 proc., choćby z przyczyny pewnej naturalnej obawy.

Przegląd prasy

RADY p. CATA DLA GEN. SKWARCZYŃSKIEGO.

Z okazji dwuletniej rocznicy deklaracji ideowej OZN p. gen. Skwarczyński ogłosił znane oświadczenie, wychwalające tę deklarację.

Odpowiada na to oświadczenie p. Cat w „Słowie":

„Zawsze jest łatwiej komuś wmówić, że on jest do czegoś zdolny, niż go przekonać, że jest niezdolny.

Wmówić komuś, że jest popularny, sławny, opatrznościowy, także nietrudno. Przekonać kogoś, że przecież do danego stanowiska nie dorósł — oto jest praca ponad siły Herkulesa.

Gen. Stanisławowi Skwarczyńskiemu, świetnemu oficerowi zwycięskiej armii polskiej, uczestnikowi i bohaterowi wielu bitew, oficerowi zawodowemu radzę wrócić do służby wojskowej, do tej najpiękniejszej dla Polaka służby. Oto w jaki sposób najlepiej przysłuży się sprawie obronności państwa".

Nie można powiedzieć o p. Cat' cie, że nie jest on człowiekiem złośliwym.

PLAGA GADULSTWA SEJMOWEGO.

O pladze gadulstwa sejmowego pisano nie mało. Ale i na tym miejscu do tej plagi powracamy, by przytoczyć słuszny głos wrogiego nam organu, a mianowicie „ABC":

Nie było dotychczas tak rozgadanej sesji sejmowej, jak obecna. Przy każdym budżecie zapisuje się do głosu kilkudziesięciu mówców. Podobno byłoby ich jeszcze więcej, gdyby nie wysiłki kierownictwa klubu parlamentarnego Ozonu, usiłującego wszelkimi sposobami zatamować potok wymowy, który płynie przy ul. Wiejskiej. Jednocześnie kierownictwo Sejmu musi ograniczać czas przemówień poszczególnych mówców. Gdyby to nie był Sejm ozonowy, Sejm, będący posłusznym narzędziem w rękach jego kierownictwa, można by było przypuszczać, że chodzi tu o jakąś celową obstrukcję.

Jednocześnie treść tych przemówień, poza bardzo nielicznymi wyjątkami, nie zawiera nic sensacyjnego. Posłowie powtarzają ciągle te same żale lub te same zachwyty. Ponieważ na sali nie ma prawie nikogo, nie wiedzą oni co mówili ich poprzednicy i dlatego po raz nie wiem który deklamują na ten sam temat.

Otóż właśnie oto chodzi. I niech „Kurier Poranny" [illegible] go. Jeśli wytykamy niebywałe, niespotykane w poprzednich sejmach gadulstwo sejmowe — to nie mamy nic przeciwko temu, że posłowie w Sejmie mówią, bo istotnie mówić muszą, ale chodzi nam o to, co mówią, i jaką treść istotną zawierają przemówienia.

NIEPOWODZENIA HITLEROWSKIE W GDAŃSKU.

„Kurier Polski", opisując niepowodzenia gospodarcze hitlerowców w Gdańsku twierdzi, że również szumnie zapowiadana przez Forstera emigracja Żydów nie dała rezultatów:

W trzech transportach przymusowych wysłano łącznie 1064 Żydów, a musiano ich przyjąć z powrotem 1.072, a to z uwagi na przyrost naturalny.

Obecnie coraz częściej wysuwana jest na porządek dzienny sprawa stworzenia obozu odosobnienia. Władze gdańskie wychodzą bowiem z założenia, że kiedy starania władz nie dają w dziedzinie wyzbywania się Żydów realnych rezultatów, to w takim razie nie pozostaje nic innego, jak tylko stworzyć takie warunki, by strach przed obozem odosobnienia i ciężką pracą, jaka zostanie zaaplikowana, przyczyniał się do emigrowania Żydów gdańskich.

Obozy koncentracyjne — to jedyny „skuteczny" sposób rozwiązywania problemów przez systemy faszystowskie.

ANGIELSKA KONTROFENZYWA

„Polonia" pisze, że po odrętwieniu, w jakie polityka angielska wpadał po Monachium, nastąpiło obecnie jej ożywienie. Jakie są cele tej polityki, jeśli chodzi o sprawy nas obchodzące. Pisze o tym „Polonia":

Dla nas najważniejszą jest aktywność angielska w Europie wschodniej. Dwa są tu możliwe punkty oparcia: Rosja i Polska. Z Rosją toczą się już od pewnego czasu rozmowy, o których brak dokładnych wiadomości, ale które niewątpliwie zmierzają do zacieśnienia stosunków angielsko - sowieckich. O zwróceniu uwagi także i na Polskę świadczy zaproszenie — dotychczas niepotwierdzone oficjalnie — p. min. Becka do Londynu. Trudność w tym, że droga z Warszawy do Londynu prowadzi przez Paryż, a na tej drodze piętrzą się jeszcze rozmaite przeszkody, w dużej mierze natury personalnej. Zainteresowanie Anglii Europą wschodnią otwiera przed Polską rozmaite perspektywy. Sądzimy, że byłoby błędem o nieobliczalnych następstwach, gdyby perspektywy te nie zostały w pełni wyzyskane. Przeszkody trzeba usunąć, choćby według wzoru jugosłowiańskiego. Bo idzie nie o osoby, ale o całą przyszłość naszego państwa.

S-EK.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII

Irena Penzikówna—Sanok Zł. 4.
R. Ł. Zł. 3.
Dzieci Rob tnicze „9" Zł. 5.
Za pośrednictwem Administracji „Łodzianina" w Łodzi za Nr. kw. 282 Zł. 80.

Rysunki dzieci hiszpańskich

[illegible]

„Otwieramy wystawę rysunków dzieci hiszpańskich. Były pomyślane i wykonane, kiedy okropność śmierci wypełniała niebo i ziemię w Barcelonie. Rysunki te mają dla nas wartość podwójną: dokumentów pedagogicznych i zatrważających relikwii.

Gdzie są obecnie ich mali autorzy? Czy drżą z zimna na drogach wygnania, czy już nie żyją, czy też oglądają, zdziwione, armaty Franco?

Czy te biedne papiery, naiwnie kolorowane, są krzykiem najwyższej rozpaczy, apelem pośmiertnym, lub też ostatnim wybuchem życia już wykolejonego?

Są tym wszystkim, niby halucynacje o epizodzie wygasłym, zatruwającym nasze serca, o wyrzutach sumienia, ciążących niby kamień grobowy na przeszłości słabej i [illegible].

[illegible] przed śmiercią, [illegible] przed torturami, dzieci wyrywanych z ramion matek!

Każda linia, każda plama tych rysunków pali nasze ciało jak drut kolczasty, a czerwień ich długo nas prześladować będzie: czerwień wybuchów, pożarów, nosz, podartych odznak.

Ileż samolotów w tych rysunkach! One były mimo wszystko dobrze ustawione i uszeregowane. Dzieci tak bardzo lubią te lekkie maszyny, które skaczą, koziołkują, szybują, kpiąc z niebezpieczeństwa, nie uznając niemożliwości, te maszyny szalone, tak bliskie szaleńczych marzeń dziecięcych. One wykańczały je delikatnie, ponieważ są ładne i kochały je potajemnie, ponieważ są chlubą człowieka.

Ale potworne demony strącają z nich bomby, które dziurawią domy, tworzą obłoki parzące, zabijają okrutnie ludzi i zwierzęta!

Cóż się działo w sercach i mózgach tych dzieciaków, gdy przeżywały, lub rysowały te sceny? Cóż myślały o ludziach, o nas, o moralności ludzkiej?...

I ile tanków w tych szkicach wzruszających i — gryzących! Tanków uproszczonych, jakie widać, niestety, w naszych sklepach, tanków opierających się zasadzkom, a następnie mordujących jak zamaskowani bandyci.

I są jeszcze matki śpiące z otwartym łonem; bracia i siostry, rozciągnięci jedno obok drugiego z oczyma zamkniętymi; i słońca ukrywające się wstydliwie za rozdartymi górami; i kał rozpryskany wszędzie. Kał rozpryskany!

DZIECI BARCELONY POZOSTAWIŁY NAM SWÓJ TESTAMENT.

Nad testamentem tym będziemy rozmyślać, by odkupić siebie, jak ci, co ze spuszczoną głową idą na Golgotę"...

„Eksport albo śmierć"

Do czego hitleryzm doprowadził Niemcy po sześciu latach!

Wracamy jeszcze do mowy Hitlera z 30-go stycznia, ponieważ jedno zdanie tej mowy — szeroko komentowane w prasie światowej — *oświetlą sytuację w Rzeszy lepiej*, aniżeli tomy dociekań i badań. *„Eksport albo śmierć"* — wołał Hitler — oto wybór, przed którym stoją Niemcy. Na śmierć hitlerowcy, oczywiście dobrowolnie nie pójdą, pozostaje tedy eksport za wszelką cenę ,czyli wojna gospodarcza ,co też Hitler zapowiedział.

Hitler więc „uczcił" 6-lecie swych rządów w ten sposób, że postawił Niemcy przed wyborem: albo śmierć, albo wojna gospodarcza z całym światem. Piękny zadatek na 1000-letnie rządy, głoszone jeszcze tak niedawno przez tegoż Hitlera! Po wszystkich zwycięstwach politycznych r. ub. i lat poprzednich, po wydźwignięciu Niemiec do potęgi, przed którą uginają się mocarstwa — krótki a tak wymowny bilans: eksport albo śmierć!

Czy to nie jest wyrok śmierci na sam hitleryzm? Przypomnijmy sobie Niemcy przedhitlerowskie. Czyśmy kiedy słyszeli od nich taką alternatywę, brzmiącą jak ultimatum pod adresem świata? Niemcy w roku 1929, przed wielkim kryzysem gospodarczym, również jak Niemcy dzisiejsze, nie miały bezrobocia. Ale miały eksport, miały wyższe zarobki robotnicze, niż dzisiaj, nie łamiąc przy tym 8-godzinnego dnia pracy i miały — świadczenia z tytułu odszkodowań wojennych ,których nie mają Niemcy dzisiejsze, miały też masło i wszelkiej żywności poddostatkiem, no *i miały — wolność!*

Niemcy „wyzwolone", Niemcy powiększone o nowe ziemie i nowe miliony ludności, mają wprawdzie armaty zamiast masła, mają autarkię (samowystarczalność) gospodarczą, a w rezultacie — krzyk rozpaczy: eksport (ładna autarkia!) albo śmierć!

I cóż na to nasi chwalcy i entuzjaści hitleryzmu? Nasi totaliści od siedmiu boleści?

A może okrzyk Hitlera był tylko obliczony na agitację wewnętrzną i zewnętrzną, był podnietą na użytek własny i straszakiem dla zagranicy? Niewątpliwie, każda mowa Hitlera ma cel agitacyjno-propagandowy, a więc i ostatnia. Każda jego mowa składa się z kupy frazesów i drobnych ziarenek prawdy, które trzeba umieć wyłuskać.

Otóż w tym wypadku „eksport albo śmierć" jest właśnie owymi ziarnkami prawdy, poświadczonej przez *dane statystyczne samej Trzeciej Rzeszy*. W r. 1938 handel zagraniczny Niemiec gwałtownie spadł, a ponieważ Niemcy nie mają dewiz na zakup surowców, więc sprawa *wzmożenia eksportu jest dla hitleryzmu sprawą życia*. Bez surowców nie ma zbrojeń ,a cóż hitleryzm pocznie bez zbrojeń, zwłaszcza *w obliczu olbrzymich zbrojeń Anglii, Ameryki, Francji?*

Oto jesteśmy u punktu, gdzie *szaleństwo zbrojeń hitlerowskich mścić się zaczyna na ich twórcach. Hitleryzm jest już dziś w niewoli własnych zbrojeń.* W szaleńczym wyścigu zbrojeniowym rozpętanym przez Hitlera, zachodnie państwa muszą mieć przewagę i moment ten jest bardzo bliski, Aby nie pozostać w tyle, hitleryzm szuka rynków zbytu dla swego przemysłu (dla swych instrumentów muzycznych i maszyn do pisania!) wzamian za surowce i żywność. Zarzucono na czas jakiś roszczenia terytorialne ,a tematem groźb i szantażu stał się eksport, on to bowiem warunkuje dalszą politykę zbrojeniową i zaborczą.

Hitleryzm przeżywa tedy głęboki kryzys, *najgłębszy jaki sobie można wyobrazić.* Teraz widzimy, co miał na myśli Roosevelt, gdy w swej słynnej mowie napomknął, że można zwalczać totalizm inną bronią, aniżeli wojna. Istotnie, handel niemiecki się kurczy, zarówno w Ameryce jak w Europie. Powstaje więc pytanie, czy *wielkie mocarstwa utrzymają ten kurs polityki rugowania Niemiec z rynków światowych i w ten sposób* zmuszą hitlerowców do kapitulacji, albo też *w obawie przed wojną i rewolucją w Niemczech wyratują hitleryzm z opresji gospodarczej* i same dopomogą mu dalej się zbroić i dalej... zagrażać sobie samym.

Stany Zjednoczone obrały, przynajmniej na razie, drogę pierwszą. Anglia, sądząc z wizyty przemysłowców tego kraju w Niemczech, szuka wyjścia w porozumieniu z Niemcami.

Ale w każdym razie sytuacja międzynarodowa wkracza na drogę *otwartego konfliktu ekonomicznego* między państwami totalnymi trójkąta Berlin — Rzym — Tokio a mocarstwami zachodnimi. Przez to, oczywiście, hitleryzm i faszyzm nie stają się bynajmniej mniej niebezpieczne dla swych sąsiadów. Przeciwnie: w tych warunkach awanturniczość, ryzykanctwo i nieobliczalność faszyzmu stają się większe niż kiedykolwiek.

(JMB.)

Dyskusja nad budżetem

min. Przemysłu i Handlu

ROBOCIZNA.

Pos. *Barański*, omawiając sprawy importu i eksportu, poruszył sprawę robocizny, jako składnika ceny, i oświadczył:

„Oczywiście, nie możemy prowadzić polityki antyrobotniczej, chociaż należy tu przypomnieć, co podniósł p. refe-[illegible], że chłop pobiera za swoją pracę dziennie 56 gr., a jest właścicielem [illegible]sztatu pracy. Jeżeli wskaźnik kosztów robocizny wynosi dziś u nas 80 i jest wyższy od wskaźnika cen, to możemy stwierdzić, że świat pracy wyszedł nie najgorzej z tej sytuacji. Oczywiście jednak, nie możemy tutaj iść w dół od poziomu, który już został osiągnięty.

Dalszą częścią składową ceny są ciężary publiczne. Cały budżet państwowy jest właściwie jednym wielkim ciężarem, który kładzie się na ceny przemysłowe".

INTERES WĘGLA POLSKIEGO

O bardzo doniosłej sprawie przypomina pos. *Gdula*. Pomiędzy Anglią a Niemcami toczą się obecnie rokowania o układ węglowy. Należy dopilnować, by interesy polskiej produkcji węglowej zostały w tym układzie respektowane z uwzględnieniem sytuacji, jaka powstała w związku z przyłączeniem Zaolzia.

NAFTA.

Pos. *Wyszyński* nawołuje do prowadzenia wierceń, gdyż za parę lat stare pola nie będą mogły już pomieścić nowych szybów, są zresztą już wyczerpane. Geologowie zbadali, że mamy jeszcze olbrzymie możliwości.

MONOPOL PHILIPSA.

Bardzo ostro wystąpił pos. *Dobkowski* przeciwko monopolowi Philipsa na naszym rynku radiotechnicznym. Monopol ten usuwa z naszego rynku firmy amerykańskie, produkujące znacznie taniej. Ponad to Philips sprowadza do siebie nawet te półprodukty, które są wyrabiane w kraju.

OPIEKA NAD HANDLEM.

Pos. Trockenheim domaga się od ministra opieki nad handlem i jednakowego traktowania wszystkich kupców bez różnicy wy-[illegible].

Mówca dowodzi, że w miastach, gdzie handel jest w rękach żydowskich, poziom cen jest niższy, aniżeli w miastach, gdzie handel jest w rękach chrześcijańskich.

UNARODOWIENIE HANDLU.

Najbardziej omawianym tematem w dyskusji nad budżetem Przem. i Handlu była sprawa unarodowienia handlu, poseł zaś *Machlejd* domaga się nie tylko odżydzenia handlu, lecz również odpaństwowienia i odmiastowienia.

LESIENICKA DROŻDŻOWNIA.

Pos. *Rudnicki* powraca do sprawy Lesienickiej Drożdżowni i powiada:

„Kartel wykupił fabrykę za 3.300.000 zł. mimo że jej wartość faktyczna wynosiła kilkaset tysięcy złotych. Początkowo celem uspokojenia opinii rozpuszczano wieści, że fabryka ma być w dalszym ciągu czynna. Ale ostatnie wymówienia urzędnikom dowodzą, że kartel ma zamiar zamknąć fabrykę. Co więcej produkuje się gorszy gatunek drożdży, by konsumenci nie żałowali, że fabryka została zlikwidowana..

Wreszcie kartel zaczął lansować wiadomości, że na miejsce zlikwidowanej fabryki powstanie przetwórnia owoców. Tego rodzaju koncepcja jest nie poważna ze względu na zupełny brak sadownictwa w okolicach Lwowa.

Likwidacja Fabryki Lesienickiej odbiłaby się ujemnie na wpływach Skarbu Państwa, ponieważ fabryka ta wpłacała ponad 3 miliony za t. zw. banderole oraz około 1½ miliona podatków. Wykluczone jest, by Skarb Państwa w przyszłości ciągnął z tej fabryki takie same zyski, jak poprzednio".

Następnie bez dyskusji przyjęto budżet Długów państwowych oraz budżet Monopoli.

Kwiatki sejmowe

Gadulstwo

„Kurier Polski" taki oto obrazek kreśli z życia „odrodzonego" Sejmu:

Prawdziwy lament wybuchł w Ozonie, skoro prezydium Sejmu stwierdziło, że do dyskusji nad budżetem ministerstwa Rolnictwa zapisało się aż 80 posłów, w tym ponad 70 ozonowych. Zaczęto wyliczać, ile godzin musiałoby trwać posiedzenie sejmowe, na którym 80 ludzi chciałoby przemawiać, choćby tylko po 20 minut. Rachunek wypadł zastraszająco: 1600 minut stanowi blisko 27 godzin, a gdzie przerwy na obiad, na odpoczynek, na sen.

P. marszałek Sejmu Makowski z alteracji szarpał swoją brodę, aż wreszcie ktoś obrotny podsunął szczęśliwą myśl, szukającą ratunku w dyscyplinie, w karności organizacyjnej Ozonu, rządzonego „hierarchicznie". Uruchomiono przewodniczącego „zespołu rolnego" sen. Stolarskiego. Na własną rękę, po dyktatorsku, „hierarchicznie", skreślił p. senator znaczną ilość posłów ozonowych z listy dyskusyjnej.

W Ozonie powstał tumult, niemal nieposłuszeństwo. Niektórzy zapisali się z powrotem, ale jednak nie wszyscy. Z 80 lista „mówców obniżyła się do 72. Jeszcze zadużo. P. senator Stolarski uciekł się do środka perswazji, namowy, lekkiego nacisku. No i wygrał. Lista „mówców" obniżyła się z 72 na 53, a w dalszym ciągu zabiegów p. senatora nawet do 48.

ORATORZY

A jak wyglądają te próbki oratorstwa „Przemawia, czytając z kartek pos. Jaworski z Zimnej Wody. Łagodny wicemarszałek nie przeszkadzał mu:

Ale oto w trakcie przemówienia objął przewodnictwo z powrotem p. marszałek Makowski i p. posłowi czytać nie pozwolił. Mówca zwinął kartki i stanął na trybunie bezradny, z miną wystraszoną wśród głuchej ciszy w całej Izbie. Konsternacja trwała kilka minut. A potem, jakby nigdy nic, p. poseł Jaworski rozwinął swoje kart[illegible] czytanie na nowo. Marszałek Makowski już nie reagował i w melancholijnym nastroju udawał, że nie widzi, iż p. poseł czyta.

NOWY OBYCZAJ

Inny poseł, p. Tadeusz Lechnicki, nie czytał, lecz wygłosił, właściwie nawet nie wygłosił lecz donośnym głosem „wyhuczał" swe przemówienie:

Oryginalna była ta „dziewicza" mowa p. posła, gdyż schodząc [illegible] trybuny, przekazał on grubą paczkę kartek stenografom. Okazało się, że jest to ta mowa, którą poseł Lechnicki pragnie „uwiecznić" w stenogramie i djariuszu sejmowym, a nie ta, którą „wyhuczał" z trybuny.

Czy są różnice między tym, co p. Lechnicki powiedział, a tym, co przekazał do stenogramu? Niektórzy twierdzą, że tak, że w mowie wygłoszonej „wyszło" to i owo inaczej, aniżeli w mowie napisanej. Ale to jest rzecz p. posła Lechnickiego i p. marszałka Sejmu. Dla nas obserwatorów zwyczajów i obyczajów Sejmu ozonowego, jest interesująca tylko ta droga, jaką poseł Lechnicki pokazał swoim kolegom sejmowym. Wygląda ona tak:

— Gadajcie z trybuny, co chcecie, a mowę napisaną dajcie do stenogramu. Będzie zadowolony marszałek, a djariusz sejmowy nie straci nic z obmyślonych mądrości.

I jakżeż tu zaprzeczyć, że p. poseł Lechnicki stał się „pionierem" nowego obyczaju sejmowego.

S-EK.

Budżet Min. Skarbu

w Komisji senackiej

W środę Komisja Budżetowa Senatu rozpatrywała budżet min. Skarbu.

Przemawiał p. wicepremier Kwiatkowski.

MOWA WICEPREMIERA KWIATKOWSKIEGO.

Celem uzupełnienia referatu p. wicepremier omówił poszczególne pozycje zamknięć dochodów i wydatków roku budżetowego 1938/39, które za ostatnie 10 miesięcy wynoszą 2.021.600.000 zł., na które składają się następujące pozycje: z danin publicznych — 1.169.900.000 zł., z monopoli — 592.400.000 zł., dochody administracyjne wszystkich ministeriów — 188.500.000 zł., z przedsiębiorstw państwowych 70.800.000 złotych.

Następnie p. wicepremier przedstawił stan wpływów w ciągu ostatnich trzech lat w zakresie poszczególnych pozycji podatkowych, oraz rozwój wydatków poszczególnych ministerstw.

Wydatki w ciągu 10 miesięcy okresu 1938/39 w porównaniu z wydatkami za okres 10 miesięcy 1937/38 wykazały wzrost o kwotę 103.800.000 zł. Wzrost ten jest wyższy, jeśli z ogólnych kwot wydatków za powyższe okresy wyłączone zostaną wydatki na obsługę długów państwowych oraz spłatę bezprocentowego kredytu Skarbu Państwa w Banku Polskim. Wzrost ten wyraża się kwotą 135.600.000 zł.

W zakończeniu, powołując się na zainteresowanie uprzedniej Komisji Budżetowej Senatu sprawą konwersji długów zagranicznych, p wicepremier podał parę informacji z tej dziedziny.

W dyskusji przemawiał pom. in. sen. Bol. *Przedpełski*, który przytoczył ciekawe dane, ilustrujące stan rzeczy na pograniczu Polski i Prus Wschodnich. Mówca powiada:

„Na żadnej innej części granicy Państwa Polskiego nie ma tak wielkiej różnicy gospodarczej z państwem ościennym, jak na granicy województwa warszawskiego z Prusami Wschodnimi. *Ludność pogranicza głoduje, co jasno można widzieć choćby z przykładu śmiertelności. Np. w gminie Zaremby powiatu przasnyskiego w ciągu ostatnich 4 lat na 876 dzieci zmarło 626, co daje 71 zgonów na 100 urodzeń.* Jest to 12 razy więcej, niż wynosi przeciętna. Należy więc specjalnie zająć się tym szczepem polskim, który w dziejach Polski niejednokrotnie odegrał dużą rolę.

Należy dążyć przez wszystkie resorty państwowe do jaknajszybszego podniesienia gospodarczego pogranicza.

Bezpieczeństwo pracy w „Trzeciej" Rzeszy

W jednym z numerów „Westdeutscher Beobachter" pojawiła się notatka, według której na terenie Trzeciej Rzeszy w zakładach pracy, transportu oraz administracji, wydarzyło się w ub. r. 100.000 wypadków. Wypadki śmiertelne wypadły w stosunku: jeden wypadek na 15 minut. (PAA)

Włochy znowu pogwałciły układ z Anglią!

Miłość Chamberlaina do Mussoliniego jest miłością nieszczęśliwą, gdyż bez wzajemności. Pamiętamy wszyscy, jak Chamberlain poszedł Mussoliniemu na rękę w sprawie wycofania wojsk włoskich z Hiszpanii: wycofanie 10.000 inwalidów uznał za krok „symboliczny" ze strony Mussoliniego i na tej podstawie układ z 16 kwietnia wszedł w życie. A układ przewidywał prawdziwe wycofanie wojsk włoskich z Hiszpanii.

Za bytności w Rzymie, Mussolini „uroczyście" przyrzekał i Chamberlainowi i Halifaxowi, że po skończonej wojnie hiszpańskiej i zwycięstwie Franco, wojska włoskie napewno, ale to napewno, natychmiast opuszczą Hiszpanię. Teraz prasa włoska się śmieje z tego przyrzeczenia i oświadcza, że Włosi pozostaną w Hiszpanii, póki zechcą: to samo zresztą uchwaliła wielka rada faszystowska.

A oto teraz Rząd angielski dowiedział się, że Włochy zaopatrują potajemnie w broń i amunicję państwo arabskie Yemen, wzamian czego Włochy otrzymają prawo zakładania baz wojennych na małych wysepkach Morza Czerwonego koło wybrzeży Yemenu.

Akcja ta jest **najwyraźniej sprzeczna z artykułem drugim układu** z **Anglią**, opiewającym, że żadna z układających się stron nie będzie poszukiwała pozycji uprzywilejowanej **w żadnej części terytorium, należącego obecnie do Arabii Saudińskiej i Yemenu, albo do terytoriów, które mogą być nabyte przez te państwa.**

Tak oto zabawia się Mussolini z Chamberlainem w „traktaty"...

Ponowne wybory w Przeworsku

Dnia 19 lutego odbyły się ponowne wybory do Rady Miejskiej w trzech okręgach w Przeworsku. Lista opozycyjna uzyskała 2 mandaty w okręgu drugim, gdzie przeszli kandydaci PPS — Motyl i Rui, rzemieślnicy z przeworskiej cukrowni.

OZN rozporządza obecnie 14 mandatami, PPS dwoma, Żydzi nie uzyskali ani jednego mandatu.

Z listy OZN przeszedł obecnie m. in. pos. Pieniążek, ks. Andrzej Lubomirski, notariusz Dolinger, burmistrz dr. Głąb. (PAA)

Kto stanął na czele „Siewu"?

Walny zjazd Centralnego Związku Młodej wsi „Siew" wybrał nowe władze. Zmiany nie zaszły prawie żadne w stosunku do układu personalnego ostatnio urzędujących władz. Weszli tylko przedstawiciele Wołynia do zarządu głównego i do Rady Naczelnej.

Na czele zarządu głównego pozostał nadal inż. St. Gierat, wybrany przez aklamację (przy równocześnie urządzonej manifestacji ze strony delegatów). Do zarządu głównego weszli pp.: Maj, Miechówka, Piaścik, Tyczyński, Kazimierski, Szkop, Banach (Wołyń), Garstecki; jako zastępcy Szczerba, Majchrowski, Olszowski. Do Rady Naczelnej pp. Dracz Jan, Brzoskówna, Sieczko, Olędzki, Grochowski, Sikorski, Sobolewski, Galiński. Tuszara, Żelazny, Wróbel, Zadróżny (Wołyń). (PAA)

Od Administracji

Przypominamy wszystkim pp. Prenumeratorom o odnowieniu prenumeraty na miesiąc Luty.

Telewizja dla użytku powszechnego

Zorganizowana w Ameryce wystawa telewizyjna wzbudziła powszechne i żywe zainteresowanie.

Prezes tow. Radio Corporation of America oświadczył publicznie, że telewizja amerykańska zostanie oficjalnie oddana do użytku powszechnego w dniu 30 kwietnia 1939 r.

Amerykańscy inżynierowie twierdzą, że za dwa lata Ameryka będzie mogła nadawać programy telewizyjne przez ocean do Europy.

Budowa stacji telewizyjnej Tow. CBS na szczycie Chryslera w Nowym Jorku będzie kosztowała prawdopodobnie równo 500.000 dol.

Dalszy ciąg epopei aferzystów w Świętochłowicach

DO CZASU DZBAN WODĘ NOSI

Skutkiem wydania polecenia wypłaty 150.000 zł. dla Kamienieckiego z książeczek oszczędnościowych, jakie stanowiły podstawę transakcji z nieruchomością w Czarnym Lesie i to z funduszów pochodzących z dyskonta wekslí „Wspólnoty Interesów", Dyrda zaplątał się doszczętnie i, kiedy nadszedł termin wykupna weksli, zabrakło mu ponad 60.000 złotych. Nie mając potrzebnej gotówki w Kasie Świętochłowickiej, Dyrda zwrócił się o pomoc i radę do Kamienieckiego. Ten podsunął mu swoich „finansistów", Birmana i Sztybla. Zgodzili się oni pożyczyć Kasie brakującą sumę pod zastaw obligacji pożyczek państwowych. Transakcję zrobiono w formie sprzedaży, z tym że K.K.O. Świętochłowice miało prawo odkupu tych obligacji po upływie dwóch miesięcy, po odpowiednio wyższym kursie.

KASA POŻYCZA U PRYWATNYCH „FINANSISTÓW"

Ponieważ Kasa nie posiadała dostatecznej ilości obligacji własnych, Dyrda poza własnymi walorami Kasy dał Birmanowi i Sztyblowi w zastaw, a ściśle sprzedał, obligacje pożyczki Konwersyjnej, jakie posiadała Kasa powiernicza od Min. Skarbu i które były własnością Skarbu, na sumę 57.000 zł. Obligacje tych pożyczek otrzymała wówczas Kasa na równi z innymi instytucjami do wymiany klientom na konwertowane pożyczki i każdego miesiąca musiała wysyłać sprawozdania, ile obligacji i jakich pożyczek skonwertowała, przesłać te papiery oraz podać ścisły wykaz posiadanej w „wiernych rękach" reszty.

Dyrda nie m gąc się przyznać, że Kasa sprzeniewierzyła Skarbowi obligacji na sumę 57.000 zł. przez 3 miesiące fałszował wykazy, podając w nich o 57.000 złotych nom. wartości obligacji więcej, niż faktycznie posiadała. Dopiero po upływie 3 miesięcy Kasa zdołała zmobilizować odpowiednią gotówkę i zastawione papiery wykupiła. W międzyczasie też z uzyskanej od Birmana i Sztybla pożyczki wykupiła z Banku Polskiego w Krakowie weksle „Wspólnoty Interesów".

Skutkiem panującej atmosfery w Kasie, Dyrda — poza tymi interesami z Kamienieckim — robił także i inne interesy na własną rękę.

„INTERES" Z FABRYKĄ PORCELANY

I tak np. K.K.O. Świętochłowice miała zamrożone w Fabryce Porcelany Czuday w Bykowinie około 150.000 zł. Kredytów tych firma nie mogła spłacić. By zwiększyć swoją aktywność fabryka zabiegała o udzielenie jej jeszcze dalszego kredytu na 30.000 zł. z tym, że gwarancję za ten kredyt objął odpowiedzialny majątkowo inż. Squeder.

Kiedy fabryka nie płaciła, stała się aktualna sprawa gwarancji Squedera na 30.000 zł. Squeder sprzedał zapas porcelany i uzyskał za nią około 3.700 zł., które wniósł do Kasy i zrobił umowę z Kasą, że złoży resztę brakującą do gwarancji sumy, z tym, iż otrzyma na całość książeczkę oszczędnościową, której wypłata uzależniona będzie od pełnego pokrycia zadłużenia Fabryki Czuday w K.K.O. Świętochłowice.

Squeder dopłacił wówczas 22.000 zł. resztę miał jeszcze wnieść. Tymczasem rozpoczęły się „ciche rodaków rozmowy" (Squeder jest Żydem z Odessy i dobrym znajomym Kamienieckiego). Dyrdy ze Squederem, w wyniku których *Dyrda zwolnił imieniem Kasy Squedera od odpowiedzialności z tytułu żyra za 30.000 kredyt dla fabryki Czuday a wzamian za to Dyrda odkupił od niego zastrzeżoną książeczkę, piewającą na ca 25.000 zł. za 11.000 zł.* Squeder zrobił wspaniały interes, bo zamiast płacić z tytułu swoich interesów z fabryką Czuday 30.000 zł., schował do kieszeni 11,000 zł. Dyrda natomiast jako dyrektor Kasy był już spokojny, bo za 11.000 zł. otrzymał książeczkę własnej instytucji na 25.000 zł., którą to sumą swobodnie sobie mimo wpisanego zastrzeżenia dysponował. Wystarczyło, że dał polecenie, a kasjer mu wypłacił ile żądał.

Poza interesem obligacyjnym z KKO Świętochłowice, Kamieniecki chciał jeszcze zrobić analogiczny interes z KKO Chorzów, na którym projektował zarobić około 500.000 zł. Władze nadzorcze tej instytucji pokrzyżowały jednak „świetny" interes.

OSKARŻONY JÓZEF JONDA

W takich więc warunkach nie dziwi specjalnie, że *naczelnik wydziału finansowego Spółki Brackiej Józef Jonda uzależniał przeprowadzenie wypłat przez K.KO. Świętochłowice od stałych łapówek.* Za te łapówki — pieniądze na wypłaty przekazywał nieco wcześniej, tak, że cierpiąca na chroniczny brak płynnej gotówki Kasa świętochłowicka mogła nimi sobie łatać swoje dziury. Oczywiście cierpieli na tym dostawcy Spółki Brackiej i Lecznica w Chorzowie, bowiem wypłaty szalenie się opóźniały i było przy tym całe piekło.

WYSOKOŚĆ STRAT

Kasa świętochłowicka ma łagodnie mówiąc zamrożone około 6.000 złotych.

Ściśle biorąc w tej sprawie nie ma sprecyzowanych i ustalonych cyfrowo strat. Sprawę wyrządzonych szkód można by tylko rozpatrywać na płaszczyźnie ogólnej gospodarki Kasy.

To co było ujawnione w tej sprawie na rozprawie apelacyjnej, b. urzędnika tej Kasy, Kasprzyka przed Sądem Okręgowym w Chorzowie i zostało stwierdzone uzasadnieniem wyroku, woła o pomstę do nieba i świadczy o niebywałym rozpasaniu kierownictwa Kasy w szafowaniu groszem publicznym.

* *

Rozprawę odroczono, na 7 dni, ponieważ drugi po Dyrdzie oskarżony, b. dyr. Kasy w Chorzowie Albin Janaszowski nie otrzymał w porę wezwania na rozprawę. Na okres tych 7 dni Sąd oddał oskarżonego Janaszowskiego pod codzienny dozór policji.

Złóż grosz ofiarny na Pomoc Zimową.

Wiadomości z całej Polski

UCZEŃ UTONĄŁ W JEZIORZE

Z Głębokiego donoszą, że 2-ch uczniów, wracając ze szkoły i przechodząc przez jezioro w Głębokim, wpadło do wody wskutek załamania się lodu. Jeden z nich został uratowany; drugi zaś 12-letni Icek Elianów — utonął. Zwłoki wydobyło po upływie kilku godzin.

Z Nowego Dworu

Komitet P.P.S. w Nowym Dworze organizuje w niedzielę, dn. 26 lutego r. b. odczyt tow. Edwarda Hryniewicza p. t. *„Europa na wulkanie"*.

Po odczycie, który wygłoszony zostanie w kinie „Czary" o godz. 12-ej, „Scena Robotnicza" z Warszawy da bogatą część artystyczną „Nasza Pieśń".

Bilety w cenie po 45 i 65 gr. nabywać można codziennie w godzinach 18—21 w lokalu P.P.S., Al. Paderewskiego 12.

ZABITY PRZEZ POCIĄG

Na szlaku kolejowym Dobra — Tymbark, pow. limanowskiego, znaleziono w Międzytorzu zmasakrowane zwłoki starszego mężczyzny.

Dochodzenia w tej sprawy wykazały, że są to zwłoki 80-letniego Marcina Kordeczki z Dobrej pow. limanowskiego, który w godzinach wieczornych, przechodząc przez tor kolejowy na rogatce, został zabity przez pociąg osobowy. Pociąg zdążał w stronę Tymbarku. Zwłoki starca wlókł pociąg na przestrzeni około 3 km.

SKAZANIE PIŁKARZA

Przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie odpowiadał gracz lwowskiego klubu piłki nożnej „Lechii", Eugeniusz Pierożyński, oskarżony o umyślne złamanie nogi graczowi klubu rzeszowskiego. „Resovii", Chwałkowi. Po przeprowadzonej rozprawie sąd uznał winę Pierożyńskiego za udowodnioną i skazał go na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na dwa lata.

Nad ulżeniem niedoli eksmitowanych i robotników sezonowych

obrady Rady Miejskiej Łodzi

W ub. środę odbyło się pierwsze posiedzenie komisji finansowo - budżetowej. Na wstępie został uchwalony wniosek przedstawicieli PPS. i Kl. Zw. Zawodowych w sprawie mieszkań dla eksmitowanych bezrobotnych, upoważniający Zarząd Miejski do przekroczenia w ramach konieczności pozycji budżetu przeznaczonej na ten cel, tak, by wszyscy bezdomni i eksmitowani uzyskali dach nad głową.

Radni Str. Narodowego skompromitowali się sromotnie zgłaszając wniosek o przeznaczenie 50 tys. zł. na dożywienie dzieci, podczas gdy suma preliminowana przez Zarząd Miejski w wysokości 88.320 zł. została ostatnio podwyższona o dalsze 47 tys. zł. Dowiedziawszy się o tym, endecy swój wniosek wycofali.

W sprawie zatrudnienia robotników sezonowych przyjęty został wniosek Klubu PPS. i Kl. Zw. Zaw. wzywający Zarząd Miejski do szybkiego uruchomienia robót publicznych dla zatrudnienia w najkrótszym czasie największej ilości robotników sezonowych.

Mętnie zredagowany i demagogiczny wniosek Str. Narodowego w tej sprawie został większością głosów odrzucony.

PROCES O UDZIELENIE ŁAPÓWKI

Przed sądem okręgowym w Bydgoszczy rozpoczął się proces przeciwko doktorowi Salomonowi Taube dyrektorowi firmy „Bacon Export" w Nakle oraz przeciwko b. burmistrzowi m. Nakła Pawłowi Trybulli. Dyrektor Taube oskarżony jest o udzielenie łapówki b. burmistrzowi w wysokości 12.000 zł.

Na rozprawę powołano kilkunastu świadków z Bydgoszczy, Nakła i Wyrzyska.

TRAGEDIA PORZUCONEJ MATKI

Stefan Stolarczyk (Wilanów), wychodząc z mieszkania, znalazł na progu swego domu podrzutka. Stolarczyk odniósł niemowlę na posterunek P. P. w Wilanowie.

Wszczęte dochodzenie ustaliło, że dziecko podrzuciła Maria Malczyk, zamieszkała w Powsinku.

Malczykównę zatrzymano. Wobec prośby aresztowanej kobiety i zobowiązania się, że wychowa dziecko, zwolniono ją z aresztu, kierując sprawę do sądu.

Obecnie Stolarczyk, wychodząc z domu, znów znalazł tego samego podrzutka pode drzwiami.

Malczykówna zbiegła. Dziecko przesłano na wychowanie do domu wychowawczego.

Święto narodowe Estonii

W dniu 24 lutego 1939 r. przypada doroczne święto Narodowe Estonii.

W związku z tym dnia 24 b. m. o godz. 8.05 zostanie nadana przez Polskie Radio pogadanka dla dzieci o Estonii, zaś w godzinach popołudniowych (15-ta) wygłosi przemówienie przed mikrofonem rozgłośni warszawskiej poseł Estonii Minister Hans Markus, poświęcone Estonii i stosunkom polsko - estońskim. Po przemówieniu kwartet Lemby nada audycję muzyki estońskiej.

Niezależnie od tego w niedzielę o godz. 12 w sali Kolumnowej Rady Miejskiej w Warszawie odbędzie się uroczysta akademia ku czci święta narodowego Estonii.

Tabela wygranych

1 dnia ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

10.000 zł. na Nr.: 85394 128589.
2.000 zł. na Nr.: 39926 83929.
1.000 zł. na nr.: 14320 26804 80854.
500 zł. na nr.: 4783 8753 14311 16196 64734 80217 104705 107746 142333 164316
250 zł. na nr.: 5977 16114 16416 47086 48285 79536 84177 85511 88627 91566 94955 96453 99632 103075 103746 114063 127598 133925 135331 139418 143530 154352.

PO 125 ZŁ.

82 103 490 1230 410 975 2400 575 94 3304 580 4365 647 809 72 81 5067 553 6205 687 7162 367 773 76 8405 995 10668 12180 709 13699 14171 550 15185 16604 17051 86 516 925 18560 19349 799 910 20910 21631 23303 24354 25123 849 401 26170 411 946 27615 958 28181 359 408 60 29450 580 30330 988 31156 416 779 32386 751 33525 706 36340 557 773 35288 562 69 36377 37772 38292 820 939 39000 327 40847 41781 43981 44268 546 640 770 981 45688 714 832 46732 951 47626 48253 718 49251 50059 577 786 898 51366 599 52065 191 597 647 54060 901 56158 213 635 58744 45 59472 60058 724 97 61942 62537 41 795 74107 65831 66647 67024 545 68087 482 639 67 69214 608 70048 672 71242 659 65 72337 73049 547 788

PO 125 ZŁ.

76829 76472 77070 801 764 78565 895 79085 321 804 80651 819 964 82136 289 83741 968 84154 85065 348 578 631 86352 653 87850 88415 89824 30 31 959 90241 978 91726 836 92120 629 93962 95275 402 59 646 96317 74 471 97404 43 82 98116 528 727 99090 253 783 100325 101689 102545 63 791 106044 234 107369 108313 18 924 109205 82 446 81 110419 652 111704 64 112086 453 113471 898 114370 441 80 608 115246 116687 772 117005 98 457 801 825 119975 122264 567 123554 67 862 963 124235 709 822 125483 94 126094 312 73 669 782 127535 128382 626 129162 447 130205 131903 18 132133 690 874 969 133818 955 134079 447 767 135001 162 759 836 136351 697 994 137435 799 802 88 138001 353 139403 26 982 140379 619 861 141489 142480 622 143043 553 144055 707 145249 146720 909 147291 148094 512 149025 235 377 629 97 954 150162 290 965 151103 83 472 152485 154069 527 155115 726 156422 821 74 157397 884 158680 947 159258 161801 162285 703 163953 164162 376 788.

Po ZŁ. 62.50

136 268 509 607 1054 128 313 78 445 546 706 849 929 2144 254 637 718 810 62 3008 198 941 87 4315 694 809 926 28 83 5271 366 483 592 883 6066 108 206 82 772 874 7146 315 592 794 877 961 82 8040 90 218 93 359 65 677 874 89 90 9190 [illegible] 503 641 791 893 10031 278 614 818 11601 207 352 419 20 731 933 12346 440 884 94 946 13245 749 14103 56 295 98 741 866 903 29 15159 278 343 539 109 818 976 16237 328 604 836 75 17230 65 543 748 91 94083 146 285 629 716 891 901 18 51 20178 217 354 714 844 906 21318 633 34 965 22399 581 806 23024 207 91 505 806 28 85 967 24141 43 258 557 650 72 732 29049 111 23 53 277 396 440 88 539 80 863 974 76 26090 351 434 85 978 93 27189 358 552 662 73 876 28003 241 633 802 907 29092 367 485 640 721 30333 266 641 74 833 31111 257 303 651 71 75 807 82 921 90 32064 300 480 934 87 33026 132 392 421 553 748 59 971 34024 134 289 384 437 742 35040 156 989 301 57 418 34 838 71 36091 165 364 655 742 829 37017 40 84 617 49 79 743 39173 375 410 516 17 84 680 722 28 887 39245 398 433 629 49 863 85 40088 187 541 64 86 41102 53 516 78 42223 333 405 10 43034 139 51 533 95 833 44075 175 485 517 729 848 45001 430 59 380 655 714 21 45 46175 376 524 624 54 88 836 38 904 47342 633 862 941 63 94 48007 401 41 765 823 49187 446 83 522 777 92.

50348 94 96 506 704 51214 410 801 52332 498 670 53065 843 54045 285 548 70 55114 65 334 424 74 56115 360 90 442 627 754 902 64 57258 80 84 472 519 656 737 73 844 996 58097 361 96 430 858 59368 604 760 60009 374 538 74 668 890 91 61108 44 613 731 805 242 96 62103 212 58 523 612 711 63004 96 492 64182 285 465 595 798 811 21 65004 200 98 491 545 671 78 831 66041 120 244 647 84 778 824 84 67015 305 28 57 607 31 725 830 68446 71 722 908 69043 187 313 425 696 70340 97 835 71155 290 371 578 611 709 28 823 72586 700 73099 239 93 557 805 74091 667 883 934.

75088 212 378 527 84 617 38 767 931 76394 449 734 84 802 918 95 77319 28 472 786 857 78789 826 70145 48 55 609 64 775 80038 483 597 900 84 81159 352 882 82490 527 639 41 709 966 83048 438 79 559 643 750 84078 451 85029 891 828 50 86 86604 877 87188 407 655 825 56 61 932 88068 2 89 93 166 71 447 78 847 89350 438 516 88 708 60 90325 30 50 57 635 91037 200 22 31 40 487 508 631 891 971 73 92341 492 605 38 965 93377 634 782 900 94218 821 827 95011 79 212 705 890 928 31 96362 751 99 888 97161 62 602 728 34 51 866 935 98070 314 24 490 779 99201 45 359 90 808 100109 372 648 845 934 73 101100 58 204 037 778 102149 279 409 686 103000 188 370 450 98 678 826 49 72 986 104122 418 500 85 93 740 51 921 59 105124 211 19 423 572 628 106038 239 528 658 59 875 107055 143 46 333 595 609 905 108000 13 29 50 73 153 96 280 459 526 35 992 109044 62 130 86 266 578 849 969 110262 472 887 111011 277 815 644 721 112104 371 787 800 36 49 68 906 113019 288 114079 174 318 664 759 76 115016 63 130 44 92 253 692 758 917 116215 728 117025 118099 242 319 514 44 634 920 119113 292 496 535 631 979 120129 308 623 731 121122 90 641 945 122224 332 98 521 73 666 123051 257 332 441 65 557 868 124018 21 145 200 652 97 700 61 955 67 125242 65 801 916 126158 445 527 98 721 93 827 92 127040 221 486 128055 152 67 322 410 48 779 826 129293 341 610 65 766 915 45 130039 832 131343 532 74 685 780 132133 214 379 568 833 77 83 133413 632 71 764 68 861 981 87 134217 90 97 562 722 31 891 135179 292 317 35 486 540 667 825 63 945 136144 793 137020 54 382 511 611 792 138152 435 36 908 10 139163 627 712 820 68 997 140063 168 232 56 427 46 617 64 76 807 16 45 141310 510 876 939 142068 813 25 509 59 143260 848 144063 425 507 952 145095 110 278 487 146167 295 302 428 857 948 147016 143 209 38 301 706 39 989 148038 154 564 716 76 814 85 149289 336 648 63 150315 559 779 875 973 151809 41 152182 548 90 952 56 153113 69 338 49 441 65 687 81 776 932 154085 220 81 966 155093 235 887 156405 683 93 923 157002 281 441 598 685 985 158073 272 86 406 27 747 64 860 928 159000 130 62 98 345 569 692 793 807 39 937 160085 360 587 922 24 68 161001 10 15 83 247 760 666 77 924 162755 86 827 70 952 163145 693 943 164097 108 224 375 587 872 77 952 60.

III ciągnienie

PO 125 ZŁ.

6 526 829 1711 3050 4416 714 6480 7317 8155 449 580 957 10869 11275 694 13184 953 16463 17556 19305 673 20060 21268 24809 26212 27118 29055 354 531 30318 31192 505 884 34283 79 35365 702 870 37219 38074 38374 40114 346 44283 951 45435 46275 491 748 48995 50776 51 008 52040 54606 55004 94 56615 59008 448 60585 61135 62644 63044 66612 67138 69858 70415 890 908 71393 72497 867 73383

75515 34 76397 827 77842 919 78309 34 80 518 81498 82453 85253 86046 87313 91 88020 430 89596 90192 294 534 91181 668 93934 94929 96675 97096 99514 101261 102381 466 683 103594 104498 106748 108239 109021 110149 525 111598 112156 602 770 113429 116354 117496 118454 119170 710 121 769 122189 343 867 123017 125116 126032 367 128290 129040 130494 131516 669 731 132116 516 92 769 134776 135298 137425 139264 142926 145557 791 146600 717 147225 148720 150509 896 151089 153507 154180 262 333 155165 314 970 156254 157699 791 159800 160511 682 161110 877 574 162796 163411 164364

Po ZŁ. 62.50

61 114 239 874 1534 48 749 954 2125 673 910 42 4220 890 5153 693 824 97 6030 7310 430 8045 259 9 34 302 750 830 10670 808 11569 942 12446 928 63 94 13103 663 776 817 14072 118 432 35 16013 449 974 16146 784 892 17128 338 904 53 18784 998 19333 472 616 92 20027 326 422 608 729 924 75 21090 118 33 87 527 698 939 22075 23426 53 808 24293 374 452 986 25120 382 432 54 920 26155 459 562 900 7328 554 28153 206 57 81 314 660 29010 249 30106 27 792 31206 80 527 32145 549 33409 637 850 34241 534 732 925 35074 135 566 36399 477 89 648 37331 612 38051 201 594 718 39082 142 240 534 791 880 40231 373 458 41068 70 495 42089 337 41 705 852 985 43196 44328 538 804 45219 14 91 358 813 927 47638 98 48143 204 869 691 49111 854 437 541 51643 53444 85 720 891 971 55144 66 805 56176 80 92 214 656 57101 2 206 313 400 40 53 711 78 58489 538 738 77 834 59085 555 667 874 60104 10 678 818 62051 63021 549 603 987 97 64213 369 543 663 848 65080 144 819 423 589 66240 67523 951 68185 313 503 879 69324 70475 561 736 71193 643 72488 528 73238 851 74087 322 872 76 915 46.

75366 671 554 76080 780 77738 90 809 78043 214 719 79245 85 837 80183 81153 82033 83091 311 975 84 84294 317 751 85096 559 86068 402 19 690 782 87112 517 88276 359 876 89312 90 509 778 81 91062 274 495 713 74 92203 309 497 645 947 93232 870 94431 692 901 31 95074 93 518 54 96002 30 408 820 97017 239 550 98181 284 100728 101583 933 102858 103359 104177 333 517 748 105798 929 106384 434 87 641 107581 647 705 108031 108745 109905 35 110092 538 61 790 989 111431 544 854 112452 609 113575 680 114296 310 924 69 115032 556 116434 544 917 62 117161 323 92 436 838 922 118168 587 761 859 119511 72 861 120055 950 121080 199 388 541 937 122070 110 240 123330 61 426 124160 355 437 65 125090 103 16 874 126015 489 613 760 127138 884 128109 315 64 458 896 984 129010 154 640 742 131389 583 96 704 874 132516 819 133497 578 134594 936 135935 135149 876 926 137794 138192 410 527 29 731 819 139200 573 979 140021 91 167 99 464 967 141250 657 142301 846 143333 572 164114 718 145400 146717 946 147073 470 835 923 148705 98 149209 459 797 150048 256 339 151984 152140 822 918 153252 335 37 697 727 154516 155277 156018 345 96 511 621 46 157057 130 659 158480 159119 262 78 429 160298 843 161327 432 632 162074 86 422 67 796 98 163178 291 348 515 794 905 20.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. na nr. 63085
20.000 zł. na nr. 111526
15.000 zł. na nr. 2966
10.000 zł. na nr. 76141
2.000 zł. na nr.: 126267
1.000 zł. na nr. 35339 121733 128310 151527 157041 163038
500 zł. na nr. 4334 10116 10293 30395 31051 36496 58005 69958 64274 71256 75597 117344 130591 136961 161392
250 zł. na nr.: 3530 13617 14593 18255 33599 35413 40682 43131 44324 45457 49593 52257 58472 61690 70111 79715 88740 91474 99000 106228 107633 112781 116354 118225 122542 126385 126563 133280 133558 138290 140147 141708 155022 156377 160108 161239 162213 163141

PO 125 ZŁ.

389 729 1080 927 74 2094 443 886 3293 4314 5203 703 955 6840 89 8989 9759 11304 961 12012 743 14477 16243 18505 773 21443 566 23013 83 241 24721 26365 27046 283 600 777 28496 30007 31831 33823 34356 669 35057 682 87 36485 37892 38040 39632 57 99 42336 42336 43297 44506 46859 929 49706 54 51939 52599 809 54057 55189 56240 325 468 899 58984 60834 61434 63225 65763 66504 656 67517 71159 72361 90 566 73802 71473

75287 76104 77284 81257 487 82575 736 83164 236 84152 956 85957 86181 375 546 90123 861 92337 469 798 93747 96420 98586 99163 602 101038 103131 104180 106070 674 108634 109776 111306 803 112217 91 764 805 115389 117874 87 948 118939 119200 947 120219 122681 123923 125475 130341 439 132026 93 640 700 133255 313 134504 712 135352 136453 17278 535 671 139986 139465 141798 143897 144081 145445 147814 645 148779 149108 306 150478 151790 153674 155070 769 156125 550 158346 863 162672 163781.

Po ZŁ. 62.50

58 968 1237 2156 67 774 3192 604 718 58 89 4241 314 5242 465 632 530 966 7028 649 8305 89 9271 579 662 10235 476 631 11842 12030 226 85 520 867 13021 116 332 688 14477 15012 705 16173 422 934 17114 810 18695 19228 918 20276 582 21913 22740 902 50 23359 478 597 24606 82 25039 446 26603 89 937 27180 492 519 28011 516 729 29496 3299 31046 688 859 32230 793 33426 581 642 923 34080 149 363 567 959 36119 672 832 37192 424 563 78 656 999 38596 868 937 39500 907 40 334 41091 302 41 833 42882 43096 941 44552 934 46953 47826 48813 49328 681 853 51234 848 939 52355 880 53397 916 54340 447 55600 56394 976 57295 501 731 58153 753 984 59112 452 774 60142 502 693 840 61344 839 943 62053 91 341 43 63169 80 64345 749 65290 770 856 66080 698 716 870 67266 68279 509 717 980 69207 857 70157 932 71271 917 72364 551 647 99 911 73233 45 302 74540 838.

75400 97 948 76874 919 77589 718 78083 354 79302 516 626 841 88 80590 851 81019 45 52 331 82000 97 211 506 83347 84129 38 266 381 85245 584 878 86259 676 88746 905 89644 990 90194 237 835 91066 606 727 78 93 92092 718 93331 940 94152 96135 423 560 603 51 789 97429 8052 460 6718 99497 550 831 959 100061 582 757 101188 264 102261 964 103731 874 905 104446 106330 107000 258 719 98 913 108844 109187 644 709 110114 759 111869 112468 90 654 96 113175 114253 751 803 71 115525 53 930 84 116166 448 654 957 118377 456 119128 76 563 679 751 121156 234 453 122029 685 97 913 123953 124379 409 125191 463 731 126194 714 75 127514 128301 57 129263 477 931 130410 87 632 131715 029 132204 133213 771 134001 147 604 135173 688 707 136452 137617 138132 821 833 139779 864 140173 508 643 141682 142131 936 143370 144071 145285 593 146182 711 42 83 959 147289 429 148024 370 446 149009 398 934 150096 151342 152536 59 153225 852 942 154117 313 656 155208 20 549 156552 766 157055 458 506 159086 303 406 522 160149 516 669 910 16105 163169 537 164169 513 760.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 24 lutego.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.33. Gimnastyka, 6.50 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Aud. dla szkół. 11. „Mała bohaterka" — słuchowisko dla dzieci. 11.25 Zimowe nastroje z płyt. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15. „Dwie lekcje" — bajka B. Hertza. 15.20 Poradnik sportowy. 15.30 Muz. obiad. 16. Dziennik i wiad gospod. 16.20. Rozmowa z chorymi. 16.30 Audycja z okazji święta narodowego Estonii. 17.02 Jak się pisze testament? 17.17 Miniatury fortepianowe. 17.45 Skrzynka techniczna. 18. Audycja dla wsi. 18.30 Teatr Wyobraźni: „Kogut"—dialog Lukianosa z Samosaty. 19. Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje inform. 21. Chór P. R. 21.15 Koncert symf. z Filharmonii warsz. pod dyr. Issay Dobrowena i kwartet wokalny Kedrowa. 22.30. „Poezja jako siła realna". 22.45. Muz. z płyt. 22.55 Przegląd prasy. i dziennik.

WARSZAWA II. 14. „Podróż po Morzu Śródziemnym". 15. Lekkie duety wokalne z płyt. 16. Iberia — Debussy'ego i Albeniza (płyty). 16.40 Wiad. sportowe i parę informacyj. 16.50 Kącik solistów, śpiewa H. Łaniewska. 17.10 „Gospodarstwo domowe a dzieci". 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muz. lekka z płyt. 20.05 Koncert z Filharm. Warsz. pod dyr. Issay Dobrovena. 21.05 Muz. z płyt. 21.15 „Zdrowe i chorobliwe przejawy w literaturze". 21.30 Muz. lekka z płyt. 21.30 Recital śpiewaczy Wł. Derwiesa. 22.55 „Walce na fortepian — serenady na skrzypce" (płyty).

SOBOTA, 25 lutego

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Muz. lekka na organach Wurlitzera (płyty). 12.03 Aud. połud. 15.00 Aud. dla dzieci (z Krakowa). 15.30 Muz. obiadowa ze Lwowa. 16.00 Dziennik. Wiad. gospod. 16.20 Kronika literacka, 16.35 „Sylwetki kompozytorów polskich": Roman Statkowski. 17.45 Wełnolit, lechilla i polska bawełna — pog. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.15 Polska muzyka operetkowa. 20.35 Aud. inform. 21.00 „Fantazja cygańska" — transmisja z Budapesztu. 21.25 Koncert rozrywkowy. W przerwie: 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w języku niem.

WARSZAWA II: 14.00 Berlińskie Orkiestry Symfoniczne (płyty). 15.00 Wiad. sportowe i parę inform. 15.10 Koncert muzyki polskiej. Anna Drwiężanka (mezzosopran) i Ludwik Kurkiewicz (klarnet). 15.45 Życie kulturalne stolicy. 15.55 Program. 16.00 Muzyka lekka i tan. (płyty). 17.35 Rec. śpiewaczy Anatola Wrońskiego.

KRONIKA KRAKOWSKA

Zawiadomienie

W sobotę dn. 25 b. m. o godz. 11 w nocy, w lakierni tramwajowej odbędzie się

XX WALNE ZGROMADZENIE

Związku Pracowników Komunalnych i Instytucyj Użyteczności Publicznej w Polsce — Oddział II (Tramwaje) w Krakowie

z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.

2) Sprawozdania: a) Zarządu, b) kasowe, c) Komisji Rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie absolutorium.

3) Wybór nowego Zarządu i Sądu koleżeńskiego.

4) Wnioski.

W razie braku kompletu, odbędzie się w tym samym dniu i miejscu drugie Walne Zgromadzenie o godz. 12 w nocy, z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na ilość obecnych, a zapadłe uchwały na tymże, będą prawomocne.

Wzywa się członków o obowiązkowe przybycie.

Wstęp tylko dla członków Zw.

Za Zarząd:

Sekretarz: (—) **Jan Per.**

Przewodniczący:

(—) Stanisław Karton.

Zawiadomienie

W sobotę, dn. 25 b. m. o godz. 1-ej w nocy, w lakierni tramwajowej, odbędzie się

XI WALNE ZGROMADZENIE

Towarzystwa Domu Tramwajarzy w Krakowie

z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;

2) Sprawozdania: a) Wydziału, b) Komisji kulturalno - oświatowej, c) kasowe;

3) Sprawozdanie Komisji kontrolującej i wniosek na udzielenie absolutorium;

4) Wybór Wydziału, zastępców i Komisji kontrolującej;

5) Wnioski.

W razie braku kompletu odbędzie się drugie Walne Zgromadzenie o pół godziny później, z tym samym porządkiem dziennym, a uchwały na nim zapadłe, będą prawomocne.

Za Wydział.

Sekretarz: (—) **Marian Laszczyk**

Przewodniczący.

(—) Saturnin Nowakowski.

Historie dnia

Nieszczęśliwy wypadek staruszki. Józef Dziura jadąc nieostrożnie zaprzęgiem konnym ulicą Zwierzyniecką, potrącił dyszlem wozu Marię Pyzik, lat 79, zam. przy ul. Ludwinowskiej L. 20, która upadła na bruk i doznała szereg obrażeń cielesnych. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło Pyzik do Szpitala św. Łazarza.

Z żerdzią na dywan. Skradziono za pomocą żerdzi, jeden dywan, wartości 300 zł. z balkonu I p. przy ul. Juliusza Lea L. 91a, na szkodę Estery Hauser.

Obława. Organa P. P. przeprowadziły obławę na terenie miasta Krakowa, w czasie której zatrzymano 18 osób, między którymi były osoby poszukiwane przez sądy i policję. Kilku z zatrzymanych posiadało przy sobie różne narzędzia do włamań mieszkaniowych.

Pies owczarek zaginiony. Zbiegł z dworca kolejowego w Krakowie — pies owczarek niemiecki, wabi się „Tramp“, lat 4, maści brunatnej. W razie zatrzymania psa — należy [illegible]wiadomić o tem najbliższą jednostkę P. P.

Ubezpieczalnie Społeczne pod rządami komisarskimi

Stosunki w Ubezpieczalni w Chrzanowie

Z końcem 1937 roku w Ubezpieczalni Społecznej w Chrzanowie nastąpiły zmiany na stanowiskach lekarza naczelnego i dyrektora. Nowy dyrektor, p. kapitan Piotrowski, jak nas informują, rozpoczął swą działalność od wyrzucenia starych zasłużonych pracowników, co przypominało czasy rządów p. Kolkiewicza w Ubezpieczalni krakowskiej.

P. kpt. Piotrowski przyszedł do Chrzanowa z Warszawy, z ZUS-u, gdzie był referentem personalnym przez 3 lata. Na nowym stanowisku zajął się też wyłącznie sprawami personalnymi, nie troszcząc się zupełnie o lecznictwo, którego wartość w ostatnich czasach pozostaje pod znakiem zapytania.

Czy za te swoje zdolności p. kapitan Piotrowski dostaje o 400 zł. miesięcznie większą płacę od poprzedniego dyrektora Ubezpieczalni, który był na tym stanowisku przez 8 lat? Zapytujemy, czy płaca zł. 1200 miesięcznie plus diety i wyjazdy własnym autem nie jest przypadkiem za wysoka, jak [illegible] chrzanowskie stosunki? A może nam kto wyjaśni, czy pilniejsze jest budowanie garaży na auta dla dyrektora Ubezpieczalni i lekarza naczelnego od wykończenia pawilonu przeciwgruźliczego przy szpitalu w Chrzanowie?

O sprawy lecznictwa w Ubezpieczalni chrzanowskiej obecnie nikt się nie troszczy; lekarz naczelny dr. Mróz zajmuje się sprawami administracyjnymi, a dyrektor Piotrowski od casu do czasu kogoś zwolni lub przyjmie.

Bylibyśmy niesprawiedliwi gdybyśmy na tym miejscu nie podnieśli zasług lekarza naczelnego, dr. Mroza. Dr. Mróz w niedługim czasie zdążył już w trzeciej Ubezpieczalni objąć stanowisko lekarza naczelnego. „Usprawnił“ on w Chrzanowie komisje lekarskie, przy czym usprawnienie to polega na tym, że—naprzykład—gdy górnik z Jaworzna chce dostać pas brzuszny, to najpierw musi być skierowany przez lekarza domowego do komisji. Aby więc otrzymać taki pas wartości około 2 zł. trzeba przyjechać do Chorzowa na komisję, gdzie dwuch lekarzy bada pacjenta przez kamizelkę i ewentualnie pas zostaje mu przyznany. Proszę sobie obliczyć, ile Ubepieczalnię kosztuje taka procedura, opłata kolei i lekarzy za badanie, a koszt pasa przekroczy kilkakrotnie jego wartość. A jak twierdzą ubezpieczeni, sławetna komisja w przeciągu godziny potrafi zbadać 20—30 chorych.

Tak oto wyglądają ubezpieczenia społeczne, gdy nie ma samorządu, a gospodarkę groszem publicznym oddaje się w ręce osób nieodpowiednich.

Ze względu na szczupłość miejsca nie możemy przytoczyć szeregu dowodów o wartości lecznictwa w Ubezpieczalni Społecznej w Chrzanowie.

Zabił szwagra

w czasie sprzeczki

Jak donoszą z Nowego Targu, żywe poruszenie wywołała tam krwawa tragedia, której ofiarą padł niejaki Władysław Pająk.

Jak wynika z dochodzeń policyjnych, szwagier Pająka, Stanisław Gąsienica, wszczął z nim kłótnię, w czasie której zadał swej ofierze kilka śmiertelnych ciosów nożem kuchennym. Zabójca sam zgłosił się do władz policyjnych, przyznając się do winy. Gąsienicę, który w czasie walki ze swym szwagrem również odniósł kilka ran, umieszczono w szpitalu miejscowym.

Doroczne Walne Zgromadzenie

CZŁONKÓW ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH I INSTYTUCJI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W POLSCE ODDZIAŁ I W KRAKOWIE.

odbędzie się w sali Domu Górników przy al. Krasińskiego 16, w niedzielę 26 lutego b. r., o godz. 9-ej przed południem, a w razie braku kompletu o godz. 10-ej bez względu na ilość obecnych z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokółu z ostatniego Dorocznego Walnego Zgromadzenia;

2) Sprawozdanie Zarządu Oddziału: a) z działalności, b) kasowe, c) Komisji Rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi;

3) Wybór nowego Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej i Sądu Polubownego;

4) Referat przedstawicieli Zarządu Głównego, Rady Związków Zawodowych i Klubu Radnych PPS.;

5 Wnioski.

Zarząd Oddziału I. Kraków.

Walne Zgromadzenie

Oddziału Malarzy

W niedzielę, dnia 26 lutego br., w sali Związku Budowlanych, Rynek Główny 10, I p. odbędzie się o godz. 10 przedp.:

WALNE ZGROMADZENIE

członków Oddziału I Malarzy z porządkiem dziennym:

1. Zagajenie. 2. Odczytanie protokółu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie z działalności organizacyjnej, kasowe, Kom. Rew. 4. Uchwalenie absolutorium ustępującemu Zarządowi 5. Wybór Zarządu i Kom. Rew. 6. Wnioski.

Zarząd uprasza członków oddziału o punktualne i niezawodne przybycie

Zarząd Oddziału.

Z miasta

W KRAINIE NIEZACHODZĄCEGO SŁOŃCA

Staraniem Sekcji Odczytowej Oddziału Związku Leg. Pol. przy współpracy prof. U. J. odbędzie się dnia 24 lutego b. r. o godz. 19-ej w sali odczytowej w Oleandrach odczyt p. t. „W krainie niezachodzącego słońca“ ilustrowany przezroczami, który wygłosi dr. Mieczysław Klimaszewski.

Repertuar

„MIZANTROP“ MOLIERA

W piątek ukaże się na scenie Teatru im. J. Słowackiego niegrany od lat kilkunastu „Mizatrop“ Moliera, komedia uznana przez wieki przeszłe jak i sąd współczesnych za [illegible]cydzieło wszechświatowe literatury teatralnej. Walka szczerości z obłudą, prawdy z konwenansem, uczucia z wyrachowaniem, przedstawiona [illegible] swadą, płynącą ze zbolałego serca, z entuzjazmem na przemian i goryczą, mocniejszą niż normalna gama uczuć przeciętnego zjadacza chleba oto treść nieśmiertelnego dzieła molierowskiego.

Rolę tytulową zagra Władysław Woźnik, który wyreżyserował [illegible]kę. Jego rywalem Orontem będzie R. Wroński, Calimeną — R. Pawłowska, Arseną — A. Elońska, szlachetną parą przyjaciół „mizantropa“ — H. Bielska i Z. Mrożewski, karykaturą złośliwych markizów — A. Possart i J. Bobrowski.

Piątek, 24.II „Mizantrop“.

Sobota, 25.II „Miłość będzie naszym wynalazkiem“.

WOKALNY KWARTET KEDROWA który dzięki swoim walorom artystycznym cieszy się wszędzie wielkim powodzeniem, wystąpi z jedynym koncertem w poniedziałek 27-go b. m. w Starym Teatrze.

„Śmierć Okrzei“

SEKCJA TEATRALNA Związku Robotników Funduszu Pracy odegra „Śmierć Okrzeji“ w niedzielę, dnia 26.II 1939 r., o godz. 5-ej po południu, w Blokach Robotniczych przy ul. Czarodziejskiej w Domu Spółdzielczym.

Datki przeznaczone na oświatę bezrobotnych.

Zapraszamy wszystkich towarzyszy. Zaproszenia można nabyć na miejscu.

WŚCIEKLIZNA U PSA

Zarząd Miejski zawiadamia, że u psa nieznanego pochodzenia, szpica, mieszańca, białego w żółte plamy, który został zastrzelony [illegible] polach Zakrzówka została stwierdzona wścieklizna. Wszystkie osoby, które zostały ewentualnie przez tego psa pokąsane, winny w jak najkrótszym czasie poddać się szczepieniu przeciwko wodowstrętowi.

ODCZYT WIZYT. KONSTANTEGO BZOWSKIEGO

p. t. „Wierzenia i obrzędy ludności malajskiej na wyspie Bali“ (Indie Holenderskie) urządza Polskie Tow. Krajoznawcze w piątek, o godz. 7-ej wieczorem, w sali Instytutu Geograficznego ul. Grodzka l. 64. Wstęp wolny. Odczyt ilustrowany będzie zdjęciami fotograficznymi.

WSPARCIE DLA ŚLEPYCH

Zarząd Miejski w Krakowie podaje do wiadomości, że w maju [illegible] nada Departament Fundacyjny Wojewody Lwowskiego we Lwowie jednorazowe wsparcie z fundacji Józefa Kośvitzkyego dla ślepych w Krakowie w kwocie 50 zł.

Kokurs, zawierający szczegółowe warunki dla uzyskania wsparcia został wywieszony na tablicy urzędowej przy wejściu do głównego gmachu Ratusza i w lokalu Wydziału Opieki Społecznej tut. Zarządu Miejskiego.

WSTĘP DO MUZYKI

Cykl popularnych wykładów o sposobach tworzenia dzieła muzycznego w perspektywie rozwoju historycznego, z bogatą ilustracją muzyczną, wygłasza dr. W. Mantel co drugą sobotę o godz. 7.30 wiecz. w Instytucie Muzycznym (św. Anny 2). Celem wykładów jest udostępnienie słuchania muzyki. Najbliższy wykład w sobotę dnia 25 b. m. Każdy wykład stanowi odrębną całość.

Kina

ADRIA: „Rakieta na Marsa“ i „Jej obrońcy“.

ATLANTIC: „Moi rodzice rozchodzą się“.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Korsa[illegible]“.

PROMIEŃ: „Paweł i Gaweł“.

ŚWIT: „Za niepopełnione winy“.

Scala: „Student z Oxfordu“.

STELLA: „Klęska białego kobzy“.

SCALA: „Student z Oxfordu“.

UCIECHA: „List polecający“.

WANDA: „Verdi“.

Radio Śląskie

PIĄTEK, 24 lutego.

5.30 „Dzień dobry“—wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś. 11.25 Zimowe nastroje — płyty z W-wy. 14.06 Pogadanka aktualna. 14.10 Koncert życzeń. 14.50 Radiofo[illegible] kraju. 14.55 Wiadomości bieżące i giełda. 17.45 „Z nauki [illegible] ziemi śląskiej: Nadbrzeże Odry“ — wygł. Z. Buczkówna. 17.55 „Szkubaczki“ — słuchowisko regionalne S. Rubali w wyk. zespołu świetlicowego w Cieszynie. 18.15 „Zakładajmy pastwiska“ — pogad. inż. D. Gologórskiego. 18.25 Wiadom. sport. 22.55 Informacje. 23.05 Zakończenie programu.

SOBOTA, 25 lutego

[illegible] „Dzień dobry“. 6.30 Program [illegible] dziś. 11.25 Muzyka lekka na or[illegible] — płyty z W-wy. 14.00 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.50 Wiadomości bieżące i giełda. 18.00 Franciszek Schubert: Pieśni z cyklu „Podróż zimowa“ op. 19, słowa w przekładzie Bronisława Romaniszyna. Wykonawcy: Leopold Janicki — tenor, Karol Szafranek — fortepian. [illegible] Pogadanka aktu[illegible] 18.25 [illegible] sportowe. 22.55 Informacje. 23.05 Zakończenie programu.

Zasądzony za sfałszowanie książeczki oszczędności

Lejzor Glass, absolwent gimnazjalny z Krakowa, zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okr. w Krakowie, oskarżony o „spreparowanie“ książeczki Komunalnej Kasy Oszczędności. Glass posiadał książeczkę z kwotą 1 zł., którą przerobił na kwotę 630 zł.

Sąd skazał Glassa na 7 mies. więzienia z zawieszeniem na 5 lat.

Ekspedient pocztowy uwolniony od zarzutu

W sądzie apelacyjnym w Krakowie odbyła się rozprawa przeciwko Janowi Kosterbowi, ekspedientowi pocztowemu z Rozwadowa, który skazany został przez sąd okr. na 6 mies. więzienia za to, że w roku 1938 podczas służby miał rozpieczętować list ekspresowy, nadeszły na adres jednego z mieszkańców Rozwadowa. Doniesienie przeciwko Kosterbowi zrobił jeden z jego kolegów.

Sąd apelacyjny po ponownem rozpatrzeniu sprawy w zupełności uniewinnił oskarżonego.

Radio Krakowskie

PIĄTEK, 24 lutego.

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 8.10 Płyta za płytą... oraz wiadomości bieżące. 11.25 Muzyka włoska z płyt. 14.20 Audycja dla dzieci: a) skrzynka w opr. K. Krupińskiej. b) Bajeczki na fortepian A. Wieniawskiego w wyk. Nory Jolles (fort.) i J. Jarzynówny (recytacje). c) Muzyka z płyt. 14.50 Odczytanie programu na dzień nast. 14.55 Sprawy gospodarcze. 17.45 Dokąd jechać w święto? w opr. B. Pągowskiego. 17.50 Odczyt sportowy: „Na nartach w Karpatach Wschodnich“ w opr. W. Kozło. 18. IV audycja z cyklu „Istota i wartość muzyczna“ w opr. dr. Z. Jachimeckiego, prof. U. J. 18.15 Muzyka z płyt. 22.55 Lokalne informacje.

SOBOTA, 25 lutego

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 8.10 Muzyka (płyty) oraz wiadomości bieżące. 11.25 Muzyka (płyty). R. Schumann: Kwintet fortepianowy Es-dur. (O. Gabriłowicz i Kwartet Flonzaley). 14.00 Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry rozgłośni katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Katowic). 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14.55 Sprawy gospodarcze. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Recital śpiewaczy Marii Feherpataky (sopr.) przy fort. Wacław Geiger. 22.55 Lokalne informacje. 23.05 Z[illegible] audycji.

Kronika Bielska, Białej i okolicy

(Oddział, ul. Komorowicka 4)

O swobodny wybór pracy

Od kilku miesięcy toczy się akcja związków klasowych o równe prawa do pracy w Bielsku czy Białej wszystkich robotników, które to prawo zniosło zarządzenie Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy.

Niedawno odbyła się jeszcze jedna konferencja z władzami Województwa Śląskiego Starostwa i Magistratu, na której uzyskano zgodę dyrekcji W. B. F. P. w Katowicach, że nie będzie przeszkód w zapośredniczaniu ludzi z terenu woj. krakowskiego.

Przypuszczaliśmy, że sprawa ta została załatwiona. Tymczasem Pośrednictwo Pracy w Bielsku, na polecenie władzy zwierzchniej, w dalszym ciągu utrudnia otrzymanie pracy robotnikom nie tylko z krakowskiego, ale nawet ze Śląska, jeżeli tylko nie mieszkają w Bielsku. Bywają i takie wypadki, że pośrednictwo pracy w Bielsku nie ma w ewidencji odpowiednio kwalifikowanych ludzi, na których jest zapotrzebowanie firm, a równocześnie odmawia zapośredniczenia z krakowskiego.

Na tle tym zaczyna wyrastać protekcja. Zaczynają już krążyć około pośrednictwa pracy w Bielsku różne niewyraźne typy, powołując się na swoje sympatie dla Ozonu i wciskają ludzi do pracy. Ten stan rzeczy wywołuje wielkie rozgoryczenie.

Endecy hulają w firmie „Lenko“

Na terenie firmy „Lenko“ w Aleksandrowicach rozwydrzenie delegatów endeckich dochodzi do niebywałych rozmiarów. Od prawie dwóch lat przyjmowanie nowych robotnic dokonywa się za cichym pośrednictwem delegatów endeckich, byleby uniknąć napływu robotnic myślących socjalistycznie i szanujących swój honor wartość swej pracy. Zwalnianie starych robotnic odbywa się na podstawie denuncjacji i sprowokowanych nieporozumień przy pracy.

Głównymi winowajcami ze strony firmy są: inż. Grün i inż. Wiskida. Z pośród delegatów endeckich wyróżnia się swym postępowaniem Karol Pomper, który doprowadza do skandalów na terenie fabryki. Odpowiedzialność za ten stan muszą ponosić kierownicy firmy.

Z Kaniowa

Mimo trudności idziemy naprzód:

Placówka oświatowa T. U. R. zyskuje coraz więcej członków, zwłaszcza młodzieży. Ostatnio odbyło się Walne Zebranie przy udziale delegata Zarządu Okręgowego T. U. R. tow. Gandorskiego z Białej.

Po przyjęciu sprawozdania Zarządu z działalności za 1938 wybrany został nowy Zarząd na rok następny z tow. Janem Brzeźniakiem, jako przewodniczącym na czele.

Również Komitet P. P. S., pod przewodnictwem tow. Krawczyka rozwinął żywą swą działalność. Mimo że natrafia na różne trudności, liczba członków stale wzrasta

Do wyborów Gromadzkich P. P. S. w Kaniowie idzie samodzielnie. Twardy i wierny górnik i chłop kaniowski zdają sobie sprawę, że, tylko zorganizowani w P. P. S., mogą zwyciężać w walce.

Chcąc zwyciężyć, musi się iść otwartą drogą, a ciemne siły, wysługujące się reakcji, zwalczać, bo tylko wówczas walka P. P. S. o lepsze jutro może dać upragnione zwycięstwo ludowi.

Sprostowanie urzędowe

Ubezpieczalnia Społeczna w Białej Krakow. uprasza z powołaniem się na art. 27 i 28 Dekretu Prezydenta R. P. z dnia 21.11.1938 r. o prawie prasowym (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 608) o zamieszczenie następującego sprostowania w najbliższym numerze czasopisma Panów:

„W związku z notatką p. t. „Nie ma lekarstw“ zamieszczoną w czasopiśmie „Naprzód“ Nr. 36 z dnia 5 lutego 1939 r. dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Białej Krakow. wyjaśnia:

„Nie prawdą jest jakoby w aptece Ubezpieczalni Społecznej w Białej Krakowskiej brakowało kiedykolwiek lekarstw tak, że koniecznym było czekanie na nie trzy dni, natomiast prawdą jest, że apteka Ubezpieczalni Społecznej w Białej Krakow. jest tak zaopatrzona w środki lecznicze i opatrunkowe, że pokrywa każde zapotrzebowanie ubezpieczonych.

Ostatnio natomiast w czasie silnego nasilenia grypy, Ubezpieczalnia Społeczna przekazywała chorych z receptami do aptek prywatnych, ale to tylko dlatego, że personel apteczny Ubezpieczalni Społecznej w Białej Krakowskiej mimo przyjęcia jednej siły pomocniczej nie mógł wskutek wielkiej ilości chorych podołać swym obowiązkom“.

Lekarz naczelny:

w z. *Dr. E. Guttenberg*

Dyrektor:

w z. *Robert Janik*

Redaktor: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.